

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 440.
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Zaključek občinskih volitev v Rumuniji

Vladne liste dobile 60 odst. vseh oddanih glasov — Naza-
dovanje liberalcev in slabi uspehi komunistične agitacije

Bukarešta, 17. marca, s. Včeraj so se končale občinske volitve v mestih. Čeprav je hotela vlada dati tem volitvam docela administrativni značaj, so volitve zaradi stališča opozicije, zlasti liberalne stranke, čije glavna moč je v mestih, zavzele političen značaj. Rezultati so za vladne liste ugodni.

Od 159 krajev, v katerih so se vršile volitve, so vladne liste dosegle večino v 132, liste liberalcev v 15, liste manjšin v 6 in meščanske liste brez političnega značaja tudi v 6 krajih. Vladne liste so dobile približno 60 odst. vseh oddanih glasov, liberalci 20 in socialisti 5 odst. Madžarske liste so dobile 3 in pol, komunisti pa 3 odst. Ostali deli glasov je odpadel na skupine manjšega pomena.

Rezultati volitev so pokazali, da uživa vlada Maniu večje zaupanje širokih slojev naroda, kakor se je prvotno

domnevalo. Posebno je opaziti znatno nazadovanje liberalnih glasov po mestih, kjer je veliko število prejšnjih liberalnih volilcev glasovalo za vladne liste ter s tem odobrilo politiko narodno-zaradniške stranke. Nepričakovano slabo so se odrezali tudi komunisti, ki so se nadejali, da bodo zaradi svoje demagoške agitacije zbrali na svojih listah mnogo večje število glasov kot se jim je to v resnici posrečilo.

Po izidu občinskih volitev so postale nade liberalcev na skorajšno spremembo režima dokaj brezizgledne ter bo najbrž ostala vlada Maniu še dolgo časa na državnem krmilu. Pričakovati pa je, da bo v kratkem izvršena rekonstrukcija vlade in da bo izvedel predsednik Maniu pomirjenje z opozicijo, katero vodi notranji minister Vaide Voivod, ki še vedno ni nastopil svojega mesta.

Konferenca za carinsko premirje

Poljski pogoji za pristop h konvencijskemu načrtu — Do-
govor bo uveljavljen 15. maja

Zeneva, 17. marca, s. V nadaljevanju razprave o konvencijskem načrtu glede stabilizacije evropskih trgovinskih odnosov je poljska vlada danes poslala izjavo, da je njen pristop odvisen od ratifikacije načrta naslednjih enajstih držav: Belgija, Francija, Nizozemska, Italija, Letonija, Norveška, Avstrija, Rumunija, Jugoslavija, Češkoslovaška in Madžarska. Poleg tega bo poljski pristop odvisen od izjem, ki se bodo dovolile tem državam. Poljska sama je prijavila največjo listo izjem. Pregled teh seznamov izjem bo zelo težaven. To vprašanje ter vprašanje pogojne ratifikacije tvori za sedaj največje težkoče.

Na današnji popoldanski seji se bo najprej razpravljalo o kompromisni formuli, ki je bila sestavljena v privatnih razgovorih med Češkoslovaško, Madžarsko in Švico, da se kljub v soboto predloženim pomislekom omogoči

tudi Avstriji pristop h konvenciji. Čeprav se je v tem vprašanju dosegel sporazum, bo razprava vendarle trajala dalje časa, ker so nekatere sosedne države Avstrije predložile svoje proteste proti kompromisni formuli.

Zeneva, 17. marca, g. Konferenca za carinsko premirje v Zenevi je danes razpravljala o datumu uveljavljanja dogovora glede podaljšanja obstoječih trgovinskih pogodb. Določilo se je, da bo dogovor stopil v veljavo 15. maja 1930, ako bodo do tedaj vse države podpisateljice predložile tajništvo Lige narodov svoje ratifikacijske listine.

Posvetovanja o načrtu so tudi dalje še vedno težavna. Sicer je uspelo v pogajanjih izven konference odstraniti odpor Češkoslovaške ter omogočiti pristop Avstriji s posebnimi določbami. Vendar pa so medtem zaradi stališča Madžarske in Poljske nastale nove težkoče, ki jih skušajo sedaj odstraniti.

Priprave za pogreb generala Primo de Rivero

Nenadna smrt bivšega španskega diktatorja — Žalna manifestacija prijateljev pokojnega generala

Pariz, 17. marca d. General Primo de Rivera, ki je prišel nekaj dni po svoji ostavitvi v Pariz in se nastanil v nekem pariškem hotelu, je včeraj nenadoma preminul. Dopolne je se hotel sprejeti razne odlične osebnosti med njimi maršala Petaina in poslance Hennessija in Malvyja, da bi se poslovil od njih pred odhodom v Nemčijo. Okoli 9. ure se je napotila njegova hčerka v cerkev, dočim je ostal general doma in sedeč v naslanjaču čital časopise. Ko se je hčerka vrnila iz cerkve, je našla svojega očeta mrtvega ležečega na posteli. Med tem je prihajal tudi sin, ki je poklical telesnega zdravnika, ta pa je mogel samo ugotoviti, da je generala Primo de Rivero zadela srčna kap. Truplo bodo balzamirali in prepeljali v Madrid, kjer bo v sredo pogreb.

Madrid, 17. marca AA. Bivši ministri iz dobe diktature in veliko drugih oseb je šlo včeraj skozi stanovanje Primo de Ri-

vera v Madridu, da na ta način izrazijo svoje sožalje. »Unio Patriótica« je zaprosila vlado za dovoljenje, da sme izločiti truplo Primo de Rivero v prostori unije. Pogreb Primo de Rivero se bo vršil z največjimi častmi.

Bordeaux, 17. marca AA. Iz Iruja na Španjski meji poročajo: Semkaj sta prispela dva ordonančna oficirja pravkar preminulega generala Primo de Rivero, ki bosta počakala v Bordeauxu na truplo pokojnega diktatorja, da ga spremota do Španske meje.

London, 17. marca AA. Listi objavljajo velike članke o umrlem španskem diktatorju Primo de Riveru.

Pariz, 17. marca AA. Španski poslanik v Parizu Quinones De Leon, ki je bil na dopustu se je vrnil v Pariz, da se pokloni mrtvemu truplu Primo de Rivero. Quinones De Leon bo prisostvoval pogrebu Primo de River v Madridu.

Angleški mornariški proračun

Delno znižanje proračuna — Vlada namerava znatno omejiti pro-
gram gradnje novih ladij

London, 17. marca AA. Na današnji seji spodnje zbornice je prvi lord angleške admiraltete Alexander predložil mornariški proračun. Alexander je dejal, da znaša ta proračun 51.739.000 funtov šterlingov naproti 55.865.000 minulega leta.

Alexander je dejal, da je težko primerjati sedanjim mornariškim proračun s številnimi mornariškimi proračuni iz leta 1914, ker so se cene od takrat zelo dvignile. Nadalje je Alexander izjavil, da je, če se računajo predvojni cene, sedanjim mornariškim proračun zelo znižan. Sedanjim proračun vsebuje mnogo več neefektivnih bremen kot mornariški proračun leta 1914. Če se primerja letošnji mornariški proračun s predvojnimi, znaša znižanje tega proračuna nič

manj kakor 46 %.

Prosimo zbornico, je nadaljeval Alexander, da vzame na znanje, da ni nobena pomorska država na svetu prostovoljno toliko znižala mornariški proračun kakor Anglija. Glede omejitve gradnje novih vojniških ladij je Alexander dejal, da bo vlada z ozirom na boljše izgleda za mir v večji meri omejila gradnjo novih vojniških ladij.

Anglija je s tem dala dober zgled za splošno omejitve oboroževanja. Angleška vlada je znižala gradbeni program bivše vlade v istem duhu. Končno je Alexander izjavil, da bo Anglija, če bodo dovolile razmere, še v večji meri omeila svoje vojno brodogradnjo in gradnjo novih vojniških ladij.

Masaryk odpotoval na Rivijero

Praga, 17. marca, i. Prezident Masaryk je danes ob 11. dopoldne odpotoval s pariškim brzovlakom na francosko Rivijero. Z njim potujejo njegov sin Jan Masaryk, njegova hčerka dr. Alice Masarykova in osebni zdravnik prezidenta dr. Meixner. Predsednik potuje inkognito pod imenom Tomaž Marten. Pod tem imenom je Masaryk potoval tudi med vojno s srbskim potnim listom, ko mu je potoval avstrijski potni list.

Komunistična centrala v Belgiji

Bruselj, 17. marca, s. Policija je aretirala nekega Barmana, ki je nastopal kot večkratni milijonar in ki je kupil v bližini prestolnice grad Linkebeck. Policija je dognala, da je Barman, ruski državljani in da se piše Ziriški. Barman je bil aretiran, ker obstoji sum, da je zaupnik Moskve in da je imel na gradu komunistično propagandno centralo. Na gradu je bilo zaplenjeno mnogo dokumentov.

JUGOSLAVIJA ZAHTEVA RAZPUST MAKEDONSKEGA KOMITEJA

V sporazumu z Anglijo in Francijo je naš poslanik v Sofiji izročil bolgarski vladi noto z zahtevo, naj onemogoči nadaljno rovarenje makedonstvu — Enako zahtevo sta stavila tudi francoski in angleški poslanik

Beograd, 17. marca, M. Dunajska »Reichspost« poroča pod naslovom: »Jugoslavija zahteva uničenje makedonskega komiteja« naslednje: V sporazumu z angleško in francosko vlado je izdala jugoslovenska vlada svojemu poslaniku v Sofiji Ljubi Nešiću nalog, naj izroči bolgarski vladi noto, v kateri se dokumentirano dokazuje, da so poslednji atentati v Jugoslaviji delo makedonskega revolucionarnega komiteja. Na podlagi teh ugotovitev se v noti zahteva, naj se ta organizacija razpusti in onemogoči, ker njeno delovanje ni samo razorno in nevarno za odnosaje med Jugoslavijo in Bolgarijo, temveč ogroža tudi mir na Balkanu. Poslanika Anglije in Francije sta prejela od svojih vlad sličen nalog, v katerem se zahteva istotako, naj se razčene makedonski revolucionarni komitej.

Sofija, 17. marca, r. Čeprav še niso znani ukrepi, ki jih bo bolgarska vlada podvzela proti makedonski revolucionarni organizaciji, se doznava, da so bili sklenjeni že pred demaršom jugoslovenskega poslanika in da imajo namen zagotoviti mir. Vlada je po teh informacijah že odredila aretacijo vseh oseb, katerih imena so bila v Caribrod sporočena bolgarskim delegatom. Zlasti bodo kaznovani povzročitelji atentatov v Pirotu, ki bodo sojeni in kaznovani po bolgarskih zakonih ter v

smislu določb jugoslovensko-bolgarskega sporazuma.

Sofija, 17. marca, g. Francoski upravnik poslov je danes posetil zunanjega ministra Burua ter enako kakor pred dvema dnevi angleški poslanik, v zvezi z atentati makedonskih komitov na jugoslovenskem ozemlju zahteval razpust te organizacije.

Sofija, 17. marca, g. Bolgarski zunanji minister Burua je v svojem odgovoru o bolgarsko-jugoslovenskih odnosih v znanjem odboru izjavil med drugim: »Bolgarija mora lojalno izvajati določbe pirotskega sporazuma. Naravno je, da zahteva isto od Jugoslavije. Varstvo bolgarskih interesov je zajamčeno po dogovoru in upošteval se je tudi prestiž in suverenost države. V dogovoru se izraža pacifiistični duh. Bolgarija mora čuvati na izvedbo pogodb, da na ta način dokumentira svoje miroljubne namene.«

Praga, 17. marca, r. »Narodna Politika« se bavi v uvodniku z razmerami na Balkanu glede na zadnje atentate makedonstvušičih. Spomini na preteklo vojno so še živi, pravi list, in je težko verjeti, da bi ne želeli na obeh straneh rešitve spora na miren način, zlasti, ker obstoji na obeh straneh dobra volja. Jugoslavija je z drugima dvema članicama Male antante že v Haagu

pokazala svojo naklonjenost do Bolgarije, ki se je zlasti manifestirala v sofijskem sporazumu. Dobra volja, ki obstoji v Sofiji, opravičuje upanje, da se bo spor rešil na prijateljski način brez posredovanja velesil.

Beograd, 17. marca, M. Turški list »Džum Furiyet« objavlja zanimiv članek o položaju na Balkanu glede na zadnje atentate ob jugoslovensko-bolgarski meji. Članek navaja, da je bil pirotski sporazum sklenjen med Jugoslavijo in Bolgarijo v atmosferi mira, s čimer pa niso bili zadovoljni gotovi revolucionarji, makedonski komitej in bolgarski komunisti. Da bi ti nezadovoljstvo uspešni v svojih namelih, stremijo za tem, da bi slovanski državi na Balkanu ostali vedno v sporu. Zaradi tega so vrgli bombe v Piroto in Krivopalanci. Komitske bombe so zahtevale veliko žrtev. Jugoslovensko javno mnenje je zaradi tega zelo razburjeno. S svojimi krvavimi poskusi pa komitisti niso dosegli uresničenja svojih namenov, ker je jugoslovenska vlada še nadalje ohranila v potrebnih mejah prijateljstvo proti Bolgariji, zahtevajoč po krvavih atentatih izvajanje določb sofijskega sporazuma. Bolgarska vlada je z zadovoljstvom sprejela predlog Beograda in na ta način je na Balkanu odstranjena nevarnost težkih zapletljiv.

Nova ureditev položajev in prejemkov uradništva v resoru ministrstva trgovine

Delna izprememba uradniškega zakona o banki upravi — Posebne službene doklade in nova odmera položajnih plač

Beograd, 17. marca AA. Ni. Vel. kralj je danes podpisal zakon o položajih in zvanju ter o pogojih za njihovo doseg, o postavljanju in razporejanju plač in ostalih prejemkov uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo.

Za uradnike ministrstva za trgovino in industrijo v ministstvu in pri bankah upravah veljajo glede postavljanja, razporejanja, kretanja v službi, plač, ter glede ostalih položajev in prejemkov v aktivni službi in v pokojni določbe zakona o uradnikih in ostalih uslužbenih civilnega reda, zakon o vrhovni državni upravi ter na njihovi osnovi izdane uredbe in sklepi, v kolikor niso s tem zakonom izpremenjene.

Za uradnike I. kategorije v ministstvu za trgovino in industrijo so določena ta-le zvanja in njihove razporeditve:

1. pomočnik ministra se imenuje po čl. 13 zakona o ureditvi vrhovne državne uprave v 2-I. Po 4 letih službe v tej skupini lahko napreduje v 2-I.

2. načelniki ministrstva za trgovino in industrijo se postavljajo v 3-I. po 4 letih službe v 3. morejo napredovati v 3-I. po 4 nadaljnjih letih v 2-I. Ako prihajajo s položajev, ki so višji od položajev, predvidenih v tem zakonu, se imenujejo v oni skupini, ki jo imajo, a za nadaljno napredovanje veljajo določbe tega zakona.

3. inšpektorji ministrstva za trgovino in industrijo se imenujejo v 4-I. po 4 letih službe napredujejo v 3-I. po nadaljnjih 6 letih v 3-I.

4. svetniki ministrstva za trgovino in industrijo se imenujejo v 5-I. Po 4 letih v tej skupini lahko napredujejo v 4-I. po nadaljnjih 4 letih v 4-I.

5. tajniki ministrstva za trgovino in industrijo se postavljajo v 7-I. po treh letih v 7 skupini lahko napredujejo v 6 skupino, po nadaljnjih 4 letih v 5-I.

6. pristavi ministrstva za trgovino in industrijo se postavljajo v 8-I. po 2 letih v tej skupini lahko napredujejo v 7-I.

7. pripravniki ministrstva za trgovino in industrijo se imenujejo v 9-I.

S tem se ne izpreminjajo določbe § 47 zakona o banki upravi.

Cas, ki ga prebijejo uradniki v skupini, ki je predvidena za višje zvanje, se mu računa za napredovanje v višjo skupino tega zvanja.

Uradniki II. kategorije v ministstvu za trgovino in industrijo in pri bankah upravah imajo zvanja in napredujejo takole:

Solski referenti in bančni revizorji se postavljajo v 1-II. Po 5 letih v tej skupini lahko napredujejo v 1-II.

Pomožni referenti se imenujejo v 3-II. po 5 letih v 3 skupini lahko napredujejo v 2. skupino, po 3 nadaljnjih letih 1. skupino, a po 5 letih v tej skupini v 1-II. Pomožni pristavi se imenujejo v 4-II. pripravniki v 5-II.

Solski referenti in bančni revizorji morajo imeti najmanj popolno srednjo strokovno šolo z zaključnim izpitom, srednjo tehnično šolo, višjo žensko obrtno šolo, strokovno šolo, trgovsko akademijo v tuzemstvu ali inozemstvu.

Predpisana kvalifikacija

1a-II lahko dosežejo samo oni uradniki, ki so absolvirali domačo ali tujo fakulteto ali pa specialno visoko šolo nepopolne fakultetske stopnje v tuzemstvu ali inozemstvu, ali pa srednjo šolo in poleg tega izpit za dvorazredno trgovsko šolo ali za učitelje meščanskih šol, ali pa, če imajo najmanj 2 leti bančne prakse in ako imajo tekom 3 službenih let odlično oceno.

Uradniki III. kategorije imajo tale zvanja in razporeditve: Glavni arhivar se postavlja v 1-III., arhivariji se imenujejo v 1. in 2. skupini III. kategorije, arhivski uradniki v 2. in 3. skupini III. kategorije, arhivski uradniki v 4. skupini III. kategorije.

Položajne plače

Položajne plače za 2a, 3a in 4a I. kategorije znašajo: za 2a 45.000 Din letno, za 3a 39.000 Din letno, za 4a 18.000 Din. Prejemki 1a-II kategorije so enak prejemkom 5. skupine I. kategorije.

Službene doklade

Uradniki ministrstva za trgovino in industrijo v ministstvu in pri bankah upravah prejemajo glede na poseben značaj njihove službe stalne službene doklade in sicer mesečno v I. kategoriji: v 1. skupini 3500 Din, v 2. skupini 3100 Din, v 2. skupini 2700 Din, v 3. skupini 2120 Din, v 3. skupini 1720 Din, v 4. skupini 1320 Din, v 4. 5. 6 skupini 920 Din, v 7. 8. skupini 520 Din, v 9. skupini 200 Din; v II. kategoriji: v 1. skupini 600 Din, v 2. skupini 450 Din, v 3. skupini 200 Din. Te doklade pripadajo tudi uradnikom na razpoloženju.

„Dragoceno jamstvo velike bodočnosti“

Beograd, 17. marca, M. Ameriški list »Srbobran« pozdravlja v svoji zadnji številki pod naslovom »Hrvati so za kralja in državo« prihod hrvatskih deputatov v Beograd h poklonitvi kralju in dokazuje ljubezen Hrvatov do Jugoslavije. »Mi, ki poznamo slovansko dušo hrvatskega dela našega naroda«, piše ameriški list, »vemo, da Hrvati danes nimajo večje ljubezni do Jugoslavije niti druge želje, kakor njeno srečo in napredek v skupnosti treh objektivno ene krvi in enega jezika. Zato nas iskreno veseli njihova spontana manifestacija ljubezni do kralja in države, ki jo smatramo za dragoceno jamstvo naše velike jugoslovenske bodočnosti.«

Zagreb, 17. marca, n. Novi list »Seljački glasnik«, da so zaključene priprave za zgodovinsko poklonitveno deputacijo hrvatskih seljakov v Beogradu. Deputacijo bo vodil bivši predsednik HSS Karlo Kovačević. Deputacija odide najkasneje 1. aprila v Beograd.

Seja Saveza slovanskega Sokolstva

Praga, 17. marca, i. V nedeljo 23. tega meseca se bo vršila v Tatranski Polanki na Slovaškem, kjer se iz zdravstvenih razlogov nahaja starosta vseh slovanskega sokolskega saveza doktor Schreiner, seja predsedstva Saveza slovanskega Sokolstva. Na tej seji bo sprejet v Savez Sokol kraljevine Jugoslavije in se bo nato razpravljalo o udeležbi ostalih slovanskih Sokolstev na velikem beograjskem zletu. Kakor se izve, se bo po dotedanjih dispacijah Češkoslovenska Obec sokolska udeležila zleta s približno 12.000 člani in članicami, ki bodo prišli v Beograd v dveh skupinah in sicer 23. in 26. junija. V velikem številu se udeležijo tudi Poljaki ter ruski Sokol.

Otvoritev železnice Bitolj-Prilep

Bitolj, 17. marca, č. Te dni bodo zaključena dela na gradnji proge normalnotrno železnice Bitolj-Prilep. Železnica bo dolga 46 km in bo imela šest postaj. Zgraditev proge je veljala 55 milijonov dinarjev. Nova železnica bo velikega gospodarskega in trgovskega pomena, ker bo služila s podaljškom Prilep-Veles, ki se ima še zgraditi, za zvezo s progo Beograd, Kragevac, Kraljevo, Raška, Pristina, Kos. Mitrovica, Skopje v Grčijo in Solun. S tem se bo zboljšal promet, ker bomo dobili novo direktno zvezo s Solunom in morjem. Prava vrednost nove proge pa se bo pokazala šele takrat, ko bo zgrajena tudi normalnotrno železnica Veles, Bitolj, Ohrid, ker se bodo mogla izkoristiti vsa prirodna bogastva tamošnjih krajev in si bo mogel turistični svet na lahek način ogledovati lepote Ohridskega in Prespanskega jezera. Ministrstvo prometa je že odposlalo komisijo, ki bo nastavila potrebno uradništvo ter izročila novo progo prometu.

Kongres srednješolskih učiteljev

Beograd, 17. marca, p. Tu se je vršila skupščina Udruga učiteljev srednjih in strokovnih šol, na kateri so bila podana poročila o delu v preteklem letu, ki je bilo zelo aktivno. Udruga je po svojih zastopnikih sodelovala tudi na mednarodni konferenci v Haagu. Mnogo dela je bilo za zboljšanje gmetnega položaja uradnih, omoženih z državnimi uradniki. Po odobrenih poročilih je bila sprejeta resolucija, v kateri se naproša minister prosvete, naj postavlja na izpraznjena mesta v ženskih gimnazijah ženske tudi kot ravnateljice. Prav tako izraža posebna resolucija željo, naj se uvede v srednjih šolah moralni pouk kot obvezen predmet. Udruga bo v kratkem proslavilo desetletnico svojega obstoja.

Sistematično uničevanje plevla

Beograd, 17. marca, AA. V naši državi je mnogo zemljišč, ki so dozdaj še neobdelana, zaradi plevla in raznih rastlinskih bolezni. Zaradi njih trpe tudi mnoga obdelana zemljišča. Da se ta zemljišča bolje izkoristijo je ministrstvo za poljedelstvo opozorilo vse banovine, da začno preko sreskih poljedelskih referentov takoj akcijo za sistematično uničevanje plevla na takih zemljiščih, zlasti pa na travnikih in pašnikih.

Poljska vladna kriza

Prof. Bartel je podal demisijo, ki jo je Mościcki, predsednik republike, sprejel.

Demisija poljskega kabineta ni prišla nenadoma. Napovedovala se je že nekaj časa in poročila iz sejma so kazala, da se ji ne bo mogoče izogniti.

Ko je Bartel pred nekaj meseci po demisiji Switalskega sestavil novo vlado, jo je sicer inozemstvo pozdravilo z velikim zadoščenjem. Zakaj Bartel se je izkazal v dosedanjih državnih karjeri kot sila spreten mož. Pripisovali so mu po pravici nenavadno spretnost in tehnično izvežbanost; znal je vladno krmilo voditi sredi med opozicijo in ekstremističnim krilom v taboru, ki se zbira okrog maršala Pilsudskega, da je zadrževal radikalne pristase Pilsudskega, ki so hoteli čim prej režim zaokreniti v radikalno smer, opustiti vsakršno obzirnost ter uvesti vlado prave močne roke. Na drugi strani je znal obdržati opozicijo v zmernem odnosu napram vladi, strašče jo ne prestopajo v nujnostjo, da se z radikaliziranjem opozicije mora radikalizirati tudi tabor Pilsudskega. S temi in sličnimi argumenti je znal miriti nasprotne in držati v ospredju zmerno sobojevnik Pilsudskega, ki so upali, da se bo po tej poti vendarle našel modus vivendi, ki bo načelom Pilsudskega pripomogel do zmage in vzbudil do njih simpatije tudi v znatnem delu opozicije, če pa to ne v popolni meri, pa vsaj preprečiti poostreitev notranje situacije v državi.

Toda, ko je Bartel pred meseci prevzel sestavo vlade in v nekaj dneh zares sestavil novo ministrstvo, niso bili redki glasovi, ki so njegovo misijo premotrivali zelo skeptično. Kabinet Switalskega, ki ga je nezaupnica sejmске večine prisilila k demisiji, je imel v svoji sredi tudi pet višjih častnikov, ki so bili zastopniki politike trde roke; to je bil tedaj režim radikalnega krila Pilsudskega. Ali prav ta vlada železne pesti je morala demisionirati; poostрила

je sicer konflikt s sejsko večino do skrajnosti, novih izhodov iz konflikta pa ni našla, marveč se je morala prav tako kot druge vlade zateči k demisiji. To je strašče nibus radikalnega krila v vladnem taboru močno omajalo in opozicija je postajala čim dalje bolj samozavestna. Sedaj tudi Bartel ni imel več v rokah onih pripravljavcev, da bi s strašilom preokreta na radikalno pot omajal odpor opozicije; saj se je to strašilo že udeještovalo, pa ni pokazalo nič tako hudega. Zato so skeptiki napovedovali, da se nova misija profesorja Bartla ne bo obnesla tako kot dotedenji slični mandati in razvoj dogodkov jim je dal prav. Sejmska večina je ostala v odločni opoziciji zoper vlado in vsa Bartlova spretnost ni mogla omajati njene kompaktnosti, niti je pripraviti do popustljivosti. Opozicija je naravnost izzivala vlado in ji končno izrekla nezaupnico. Bartel je moral izjaviti konsekvence in je podal demisijo, do nadaljnjega pa še vodi vladne posle.

Svojčas se je reklo, da bi mogla, ako se Bartlu misija ne posreči, priti na režim še radikalnejša vlada, nego je bil kabinet Switalskega. To bi pomenilo realizacijo onih teženj, ki že dolgo strašijo v ozračju na Poljskem; to bi bila politika železne pesti, ki bi razgnala parlament, razpisala in izvedla nove volitve, v primeru potrebe pa oktroirala novo ustavo. To so seveda ekstremni postulat, glede katerih pa moramo najmanj dvomiti, da bi jih tabor Pilsudskega želel v tako ekstremistični obliki realizirati. Zakaj notranjemu razvoju na Poljskem, prav tako kot državnim zunanji položaji so mnogo bolj potrebni mirni časi z normalnejšim razvojem stvari. Zato je malo verjetno, da bi ekstremisti dobili sedaj krmilo v roke. Verjetneje je, da se bo vrnila vlada na čelu novega kabineta, morda z nebištevimi spremembami v ministrski listi.

Sestanek Tardieua in Macdonalda

Štiriurni razgovor Tardieua in Macdonalda še ni rodil pozitivnega uspeha, gotovo pa je, da se bo londonska razožitvena konferenca nadaljevala

London, 17. marca. Položaj na londonski razožitveni konferenci se je zboljšal. Konferenci krogi smatrajo, da je glavna kriza premagana in da bo konferenca zaključena z ugodnim rezultatom.

Macdonald in Tardieu sta imela včeraj v Cleeversu štiri ure dolg razgovor, ki pa je ostal brez pozitivnega rezultata. Kljub temu je ta razgovor pripravil podlago za nadaljnje razgovore. Po razgovoru je francoski ministrijski predsednik Tardieu izjavil, da je prepričan o uspehu konference in da se bodo posvetovanja nadaljevala. Pozneje je sprejel Macdonald zastopnike delegacij. V konferenčnih krogih govore, da bo sklenjen ameriško - angleški - japonski pomorski sporazum, če ne bo mogoče z uspehom zaključiti pomorske razožitvene konference.

London, 17. marca. AA. »Havas« poroča, da je francoska delegacija razpravljala do pol 1. ponoči z angleško delegacijo o vprašanju, ki se tičejo Anglije in Francije na razožitveni konferenci. Predsednik francoske vlade Tardieu je odpoštoval danes ob 11. dopoldne v Pariz.

Teden odmora

London, 17. marca. AA. Ta teden bo delo pomorske konference omejeno na informativne razgovore med člani delegacij. Za

Ureditev financ beograjske občine

Beograd, 17. marca. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal zakon o razdelitvi imovine bivših oblastnih samouprav in o plačevanju doklad na področju uprave mesta Beograda. Od gotovine, ki je ostala na dan likvidacije, oblasti, v katerih sestavi so bile občine Beograd, Zemun in Pančevo, se izroči tem občinam sorazmerno po številu prebivalstva. Oblastne doklade, vplačane na področju uprave mesta Beograda po 3. oktobru 1929, pripadajo občinam mest Beograd, Zemun in Pančevo v iznosu, kakor so bile vplačane na področju teh mest. Namesto oblastnih doklad na neposredne davke, morejo občine na tem področju v bodoče predvideti v svojih proračunih splošne doklade. Višino doklad odobri minister financ.

Čehoslovaški narodni dom

Zagreb, 17. marca. Č. »Čehoslovenska beseda« v Zagrebu je imela sredi tedna letno skupščino. Zborovalci so sklenili zgraditi v Zagrebu čehoslovaški narodni dom ter je bila v to svrhu ustanovljena posebna delniška družba. Za čehoslovaški narodni dom je zbranih že 800.000 Din, potrebnih pa bo po proračunu 2 milijona dinarjev. Sredi mesta nameravajo Čehi kupiti že stoječe poslopje ter namestiti v njem »Čehoslovensko besedo«, »Čehoslovensko Obeco« ter čehoslovaško zasebno osnovno šolo, ki je sedaj v privatnem poslopu v Krajski ulici ter jo poseča v štirih oddelkih 60 učencev.

Odlikovanje gledaliških igralcev

Beograd, 17. marca. Č. Nj. Vel. kralj je odlikoval z redom sv. Save III. razreda Milivo Mihailić, članico zagrebskega gledališča, in z redom sv. Save V. Andrijo Acimović, igralco iz Novega Sada.

Odlikovanje francoske umetnice

Beograd, 17. marca. AA. S kraljevim ukazom je odlikovana z redom sv. Save III. stopnje ga. Cecil-Sorel, članica Comédie Française.

Anglija se pripravlja na volitve

London, 17. marca. s. Kakor javlja »Daily Mail« se bodo pričele priprave za prihodnje volitve začetkom maja po sprejemu proračuna. V centralnih tajništvijskih vseh treh strank se opaža živahno delovanje. Ker so pogajanja o premogetnom zakonu v zadnjih tednih zelo škodovala ugledu vlade, je mogoče, da bo vlada prihodnji četrtek pri drugem čitanju tega zakona doživela nov poraz. Nekateri listi javljajo, da bo vlada najbrže kralju predložila razpust parlamenta, ako bi v četrtek znova podlegla.

Gandhijev pohod

Bombay, 17. marca. Gandhi nadaljuje svoj pohod k solinam. Njegovi spremljevalci veliko trpe od žarkov indijskega solca. Več romarjev je obbolelo. Gandhi je prehodil v petih dneh 60 milj. Romarjem, ki so oboleli, je dovolil, da nadaljujejo pot z avtom. Kakor kaže, ne bo imela akcija Gandhija prevelikega uspeha.

Krvavi spopadi med komunisti in nemškimi nacionalisti

Chemnitz, 17. marca. AA. Včeraj so tu imeli nemški nacionalisti velikanski shod proti odbrni Yotmgovega načrta. Po shodu je prišlo do krvavega spopada s komunisti, v katerem je bil ubit 1 nacionalist. Policija je le s težavo napravila mir in red. V borbi je bilo ranjenih 7 nacionalistov in 7 policijskih stražnikov. Policija je aretirala 10 oseb.

Podaljšanje stanovanjske zaštite v ČSR

Praga, 17. marca. i. Na jutrišnji seji poslanske zbornice bo vlada predložila zakonski predlog o podaljšanju stanovanjske zaštite, o pospeševanju gradbenih akcij in o prisilnih deložacijah. O vseh teh zakonskih načrtih je med vladnimi strankami sporazum že dosežen.

Dijaški nemiri v Parizu

Pariz, 17. marca. Ob priliki volitev v dijaško društvo je prišlo včeraj na pariški univerzi do velikanskih nemirov. Več sto dijakov je udilo v društveni sedež, kjer so z železnimi drogov razbili vrata, okna in sploh vse, kar jim je prišlo pod roko. Škoda je zelo velika. Dijaki so se obmetavali s praznimi steklenicami piva in s smrdljivimi bombami. Materijalna škoda je zelo velika. Ranjenih je bilo veliko dijakov.

Poklicni požigalci

Newyork, 17. marca. Ameriška oblastva so prišla na sled izbornu organizirani tolpi požigalcev, ki je po naročilu požigala, da pridejo oskodovalci do zavarovalnine proti požaru. Državni pravdnik je predložil sodišču, ki se bavi s to zadevo, priznanje načelnika požigalske družbe, da so bile zavarovalne družbe oskodovalci za pol milijona dolarjev. Požigalci so računali za vsak požig 3000 dolarjev. V afero je zapletenih več trgovcev.

Največji berlinski hišni posestnik

Berlin, 17. marca. d. Po pravkar objavljeni statistiki je največji hišni posestnik v Berlinu dunajski trgovec z nepremičninami Hugo Blitz, ki je posestnik nad 200 berlinskih hiš, večino hiš je nakupil za časa katastrofalnega padanja nemške valute in ustanovil pozneje v Berlinu posebno družbo, ki je prevzela upravljanje njegovih hiš. Skupna stanarina, ki jo prejema presega mesečno nad 7 milijonov dinarjev. Med temi hišami so nekatere več milijonov vredne, kakor velike palače, na takozvanem Uhlandovem kotu na Kurfürstendammu.

Poskušen samomor avstrijskega industrijalca

Dunaj, 17. marca. g. Veliko pozornost je vzbudil poskušen samomor znanega tekstilnega industrijalca Frica Pollak-Parnegge. Pollak-Parnegge je danes popoldne prišel v svoj urad ter si iz revolverja pognal kroglo v čelo. Njegova poškodba je smrtonosna. V zadnjih tednih je v Monte Carlu mnogo izgubil ter je bil prisiljen v svrhu sanacije izročiti svoje premoženje svojiemu svaku.

Atentat na Orient-ekspres

Atene, 17. marca. g. Na Orient-ekspres je bil zopet poskušen atentat. Deluhapirnost vlakovodje je preprečila katastrofo. V bližini Dopsare so bile na več sto metrov deloma poškodovane, deloma odstranjene tračnice. Vlakovodja je to pravočasno opazil ter takoj ustavil vlak, ki pa je mogel šele po nekaj urah nadaljevati vožnjo.

Sneg v južni Tirolski

Rim, 17. marca. V južni Tirolski je zapadel v zadnjih dveh dneh debel sneg. V dolinah ga je na pol metra, v višje ležečih krajih pa do 2,5 m. Skoraj vsi gorski prehodji so zaprti.

Sneg v Berlinu

Berlin, 17. marca. Včeraj ponoči je pričelo nenadoma močno snežiti kakor snoh se ne v letošnji zimi. Velika množica snega se je čutila posebno v zunanjih oblikih, kjer je zapadel mestoma do pol metra visoko in povzročil precejšnje prometne težave. Jutranji vlaki so imeli do pol ure zamude. Šele okoli osne ure je bil promet zopet normalen. Tekom popoldneva je sneg zaradi južnega vremena zopet izginil.

Mavzolej maršala Cadorne

Rim, 17. marca. AA. Predsednik Mussolini je sprejel v palači Venezia predsednika združenja invalidov Delcroixa ter razpravljal z njim o definitivnem projektu graditve Mausoleja, ki bo posvečen znanemu italijanskemu vojskovodji, maršalu Cadorne.

Požar vpepelil tovarno

Pariz, 17. marca. AA. Iz Saint Michela poročajo, da je tamkaj požar uničil tovarno testenin. Škoda znaša 12 milijonov.

Nov železniški most pri Zagrebu

Zagreb, 17. marca. n. Ministrstvo prometa je sklenilo, da se zgradi nov železniški most preko Save pri Zagrebu. Gradbena dela se pričnejo v spomladaj ter bodo trajala 2 in pol leta. Zagrebsko mestno zastopstvo je sklenilo, naj bi se dvignil novi most vsaj za dva in pol metra nad sedanega, da bi se pod mostom uredil savski breg, po katerem bi se mogel razvijati nemoten promet.

Načrt zakona o elektrotehničnem gospodarstvu

Interesantna konferenca o našem elektrotehničnem gospodarstvu

Za našo državo je problem elektrifikacije tem nujnejši, ker veliki deli njenega ozemlja nimajo dobrega premogeta in so baš v teh delih železniške in cestne zveze nezadostne. Prenos električne energije, ki se more izvršiti po žicah, je neprimerno cenejši in ugodnejši nego je prevažanje premogeta na veliko razdaljo. Nesporno potrebuje vse naše gospodarstvo — in sem spada tudi kmetijstvo — obilo cenene električne struje za razsvetljavo in motorni pogon. In nujno se bližamo še drugi nagoli: elektrifikaciji železniškega prometa.

Ministrstvo za zgradbo je pred več leti izdelalo projekt takega zakona o elektrifikaciji, ki pa ni ustrežal niti v tehničnem, niti v pravnem pogledu. Po dolgem presledku je to ministrstvo lani izdelalo nov projekt zakona o elektrifikaciji dežele, zgrajenega na principu državnega elektrotehničnega monopola, ki pripuša udeležbo privatnega podjetništva samo v obliki začasnega zakupa. Gospodarske korporacije, pa tudi stanovske organizacije inženjerjev, so morale tak predlog zakona odkloniti. Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je 30. januarja t. l. poslala posebno deputacijo k ministru F. Trifunoviću, da mu obrazloži mnenje gospodarskih organizacij o tem važnem problemu. Deputacija je pri tej priliki sporočila gospodu ministru, da je Zveza industrijcev v Ljubljani prevzela nalogo izdelati dva zakonska projekta, namreč »Zakon o elektrotehničnem gospodarstvu« in »Zakon o izkoriščanju vodnih sil«. Gospod minister je deputaciji odgovoril, da se bodo njegovi predlogi naklonjeno upoštevali in je izrekel željo, da se naj izdelava obeh zakonskih projektov po možnosti pospeši.

Ze meseca decembra pr. l. in januarja t. l. je odsek elektrarn pri Zvezi industrijcev z a ponovnih anketah razpravljaj o gradivju, ki se naj uredi z imenovanima zakonoma. Razprave so zadobile oficiosen značaj po udeležbi organov kr. banske uprave, ki je na te konference delegirala svoje strokovnjake. Redakcija zakonskega načrta o elektrotehničnem gospodarstvu je bila poverjena dr. Eriku Eberlu, zakona o izkoriščanju vodnih sil pa dr. Franu Spiller-Muysu.

Dne 11. t. m. se je vršila v sejni dvorani ljubljanske Zbornice za TOI pod predsedstvom univ. prof. dr. Milana Vidmarja konferenca, ki so ji prisostvovali zastopniki banske uprave inž. F. Rueh, za pravno fakulteto ljubljanske univerze prof. A. Bilimović, za Zbornico za TOI dr. F. Windischer in dr. Iv. Pless, za Udrueenje inženjerjev in arhitektov ing. A. Ditrich, za ljubljansko inženjersko komoro ing. A. Stebi in končno delegati Saveza električnih preduzeča kraljevine Jugoslavije v Beogradu gg.: inž. Karlo Schanzer iz Beograda, inž. Rudolf Vrbanić iz Zagreba in dr. M. Vuletić iz Splita.

Zborovanje je otvoril dr. M. Vidmar, ki je v svojem pozdravnem govoru poudarjal, da je uspeh le mogoče, če dobimo dobre zakone. Ti zakoni morajo buditi in podpirati privatno podjetnost, ki je v drugih naprednih državah po največjem delu sama izvršila preskrbo dežele z električno energijo.

O dosedanjem delovanju odseka elektrarn in o pripravah za oba zakonska načrta je kratko poročal inž. M. Šuklje. Pri tem delu je bila vodilna misel, da morajo novi

zakoni o vodnem pravu, o izkoriščanju vodnih sil in o elektrotehničnem gospodarstvu, ki tvorijo praviloma en kompleks, enako ustrezati javnim interesom, kakor potrebam podjetništva. Nato je dr. Erik Eberl kot glavni referent podal podrobno poročilo o smernicah in najvažnejših določbah zakona o elektrotehničnem gospodarstvu. Izmed novodobnih zakonov v drugih državah so našim prilikam najboljše prikladna novi zakon Avstrije, ki lahko služi kot podlaga za naš projekt. Slednji obravnava v glavnem podjetja, ki producirajo ali oddajajo električno energijo drugim proti plačilu, dočim se veljavni zakonskih določb glede lastnih naprav posebej označi, kjer je to potrebno. Koncesije se dajo elektrarnam na neomejeno dobo, pri čemer veljajo glede koncesij za vodne sile posebne določbe drugega zakona. Občinam se priznava pogojni monopol za oskrbo lastnega okoliša, v ostalem pa naj zakon favorizira svobodno tekmovalnost. Elektrarnam se priznava možnost gradbe vodov preko tujega sveta, s čemer se ustvarja neka milejša oblika razlastitve. Vendar je pod gotovimi pogoji predvidena tudi ekspropriacija. Centrala tvori s svojimi vodi lastniško enoto. Odkup naprav od strani države se more izvršiti le v posebnih točno določenih primerih in le proti polni oskodoini. Koncesije in gradbeno dovoljenje daje načeloma ban. Ako sega omrežje preko več bazovin, se išče sporazum pristojnih banov in odloča v nasprotnem primeru ministrstvo za gradbe. Pri tem ministrstvu naj se ustvari kot posvetovalni organ elektrotehnični gospodarski svet in se postavijo tudi v lanovalni podobni gremiji. V prehoinih določilih se zlasti ureja varstvo pridobljenih pravic.

O tem referatu se je razvila debata, v kateri se zlasti obravnava vprašanje, ali naj se elektrarnam daje privilegij za oskrbo krajevno omejenega ozemlja. Univ. prof. Bilimović je smatral, da je tak privilegij dopusten le pod pogojem kontrole prodajnih cen. Sicer se mora privatno gospodarstvo nujno vezati na svobodno konkurenco. G. ing. R. Vrbanić je plediral za krajevni privilegij. Zlasti manjše elektrarne, ki tvorijo v velikem delu države temelj bodoče elektrifikacije, potrebujejo izvestno dobo miru, da je amortiziranje glavnice omogočeno.

Ing. K. Schanzer je pozdravil delo odseka in odobraval osnutek zakona, kakoga je predložil glavni referent. Od vseh inozemskih zakonov daje prednost novemu avstrijskemu zakonu, ki je v istini napreden in temelji na dolgoletnih izkušnjah. Posebno pohvalno se je o tem načrtu izrekel dr. Fr. Windischer. Vsa njegova osnovna pravila so dobra in bi se morala sprejeti v vsak tak zakon. Tudi je pravilno načelo, da ima prednost oni kompetent, katerega projekt ima večji gospodarski pomen. Državi moramo zaupati, da bo objektivno sodila o gospodarski vrednosti konkurenčnih projektov.

V zaključnem govoru je univ. prof. dr. Vidmar pozval zastopnike Saveza električnih preduzeča v Beogradu, naj gospodu ministru za zgradbo poročajo o dosedanjem delu in o osnovah, ki jih je konferenca soglasno odobrila. Cim bo besedilo zakonskega projekta dovršeno, se bo vršila nova konferenca v Zagrebu.

Sumljiva vojna posvetovanja

Beograd, 17. marca. M. Ruski komunistični list »Krasnaja Zvezda« objavlja vest iz Helsingsforsaa, da so tjakaj došli italijanski vojni ataše polkovnik Ruita, litvanski vojni ataše polkovnik Japutis in angleški vojni ataše Cocks. Razen tega so dospeli tja zastopniki estonske vojske, neki polkovnik in dva kapetana. List objavlja to vest pod naslovom »Sumljiva vojna posvetovanja« — sestanek vojnih atašev v Helsingsforsu« ter vidi v tem akcijo proti sovjetski Rusiji.

Žrtve motociklistike

Dunajsko Novo mesto, 17. marca. d. V nedeljo ponoči je zavozil klepar Karel Heingl z motornim kolesom v cestno zaporo. Medtem ko se je sam še pravočasno sklonil, se je njegova zaročenka, ki je sedela za njim na motorju zadela s toliko silo v zaporo, da si je razbila lobanjo ter nekaj minut nato izdihnila. Nekoliko pozneje se je pripetila v bližini druga nesreča, ko sta zadela skupaj 2 motorna kolesa. Eden od vozačev je padel tako nesrečno z motornega kolesa na cesto, da ga je v tistem hipu povozil mestni avtobus ter ga na mestu zneekal.

Zagoneten umor ugledne Američanke

Newyork, 17. marca. Na zelo zagoneten način je bila umorjena soprog znanega ameriškega umetnika Henrika Marchanda. Umorjenko so našli v njenem stanovanju. Policija je odkrila senzacionalne podrobnosti tega umora. Zd se, da je bil umor izvršen zaradi ljubosumnosti.

Eksplodija plina v Budimpešti

Budimpešta, 17. marca. g. Danes ob 14.30 se je v hiši na Praterski cesti dogodila plinska eksplozija. V kleti je delalo nekaj monterjev pitnarne. Naenkrat se je začela eksplozija. Ko so ognjeogasci vdrli v klet no našli dva težko ranjena monterja, tretji pa je bil mrtve. Kasneje se je dogodila druga eksplozija, ki pa ni napravila nobene škode.

Umesten predlog beograjske obrtne zbornice

Beograd, 17. marca. AA. Beograjska obrtna zbornica je poslala danes ministrstvu za trgovino in industrijo predlog, naj ministrstvo na svoje stroške pošlje v inozemstvo nekaj naših obrtnikov, da se izuče kemičnega predelavanja svinjskih ščetin. Po statističnih podatkih posameznih obrtniških organizacij v naši državi zakoljejo pri nas na leto 1 milijon svinj. Vse te velike količine ščetin se ne predelavajo pri nas, ampak se izvažajo v inozemstvo po 4—5 Din za kg. Predelane ščetine se uvažajo v našo državo po 1000 Din za kg. S srorejetjem tega predloga pričakuje beograjska obrtniška zbornica, da bi se v naši državi prišlo do mnogo denarja.

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani

17. marca 1930.

(Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm).

Ljubljana: 7, 755,8, 6, 85, —, 4, dež, 5,5. Maribor: 7, 754,4, 6, 75, 7, 8, dež, 2. Zagreb: 7, 755,5, 8, 85, —, 10, dež, 2. Beograd: 7, 754,3, 7, 90, 8,2, 4, dež, 4. Sarajevo: 7, 755,5, 10, 65, 7, 92, —, Split: 7, 756,7, 12, 85, ESE, 5, —.

Solnce vzhaja ob 6,9, zahaja ob 18,9, luna vzhaja ob 23,2, zahaja ob 7,40. — Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 13,4 C, najnižja 5,3 C. Najnižja temperatura: v Mariboru 4, v Zagrebu 6, v Beogradu 6, v Sarajevu 8, v Splitu 11.

Dunajska vremenska napoved za torek: Večinoma oblačno, toplo, od časa do časa vetrovno, kasneje najbrže dež.

Danes premijera ob 4., 1/4, 1/2, 8. in 9. uri.

Norma Talmadge

v veliki ljubavni drami

„Burna noč“

Zapeljano nedolžno dekle. Ljubezem dveh prijateljev rodi sovraštvo. Izbruh vojne. Okupacija Lova. Obsojena kot špijona. Težka žrtev, da reši ljubljeno. Kot partner:

GILBERT ROLAND

Tel. 2730 KINO LJUBLJANSKI DVOR

V globoki žalosti naznanjam, da je moja ljubljena mama, stara mama, tašča in teta, gospo

Apolonija Jager

zasebnica

danes 17. marca 1930 previdna s svetimi zakramenti za umirajočo v 80. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb ljubljene pokojnice se bo vršil iz mrtvašnice hiralnice sv. Jožefa na Vidovdanski c. 9 v sredo, dne 19. marca 1930, ob 3. uri pop. na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 17. marca 1930.

Toni Černe in ostalo sorodstvo.

Naši kraji in ljudje

Operni tenorist R. Hübnér,

član Narodnega divadla v Bratislavi, je v nedeljo z lepim uspehom gostoval v vlogi Cavaradossija v ljubljanski operi ter bo drevi nastopil kot Camilo v »Gimnastičarju«.

Zarišče humanosti v Kranju

Kranj, 17. marca.

Preteklo nedeljo je polagalo svoje račune o svojem delu Kolo jugoslovanskih sester. Ta vzorno delujoča, preko svojega pisane programa iniciativna ednica je organizacija kranjskega narodnega ženstva, ki je edina v vseh povojnih letih orala ledino na polju humanosti in pomoči do bližnjega in v utrjevanju nacionalne misli.

Občni zbor, ki ga je vodila predsednica ga. Inka Sabothijeva, je znova potrdil veliko delo vrlih kolek v preteklem letu. Zborovanju sta prisostvovali ge. Macherjeva in Zbaničnikova kot delegatini ljubljanske centralne. Iz poročil tajnice gđ. Pipanove posnemamo obsežno delo podružnične odbora.

Podružnica šteje 604 članice, včevši povprečje na Jezerskem, Olsevu in na Primorskem. Število se je sicer znižalo, ker sta se sodna okraja v Trzinu in Skofiji Liki osamosvojili v lastnih podružnicah.

Odbor je organiziral tri večje obdaritve, in sicer za veliko noč, božič in za materinski dan. Pri tem je bilo obdarovanih 48 deklic, 55 dečkov, 10 revnih mater, 45 mestnih revežev, skupaj 153 oseb in 10 rodbin. Obdaritvi so prešli čevlje, perilo, obleko, živila in denar. Mesto obdaritve revnih gimnazijev je daroval odbor tukajšnji Dijaški kuhinji 1000 Din. Za obdaritve so prispevali mestna občina, tukajšnje trgovine in mestno prebivalstvo.

Odbor je posredoval, da je državna šolska poliklinika sprejela v svojo lansko počitniško kolonijo na Dovjem 6 otrok, za katere je prispeval 2100 Din. Ta vsota je bila poklonjena v proslavo rojstva kraljeviča Andreja. Omenbe vredno je, da odbor svoje obdaritve vedno združi s kakim državnim posvetilom in tako vzbuja ljubav do domovine in države. Nadalje je poslal odbor dva otroka v morskorovališče v Selce, ljubljanske sestre so na njegovo prošnjo sprejele v svojo počitniško kolonijo v Omišlju 11 deklic. Dveje je odbor plačal polovično oskrbo po 250 Din. Nadalje je podelil podpore dvema akademikom, enemu konservatoristu in nekemu ubožnemu nacionalnemu delavcu v skupni vsoti 600 Din.

Društvo je priredilo svojo loterijo ročnih del, pri kateri je bilo razprodanih 2000 srečk. Dobitkov pa je bilo 107.

Blagajniško poročilo je podala ga. Marica Gregorčeva, gospodarstvo pa ga. Angela Košnikova. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: Inka Sabothijeva, predsednica, Janja Miklavčičeva, podpredsednica, Režika Pipan, tajnica, A. Matly, njena namestnica, Marica Gregorčeva, blaginjska, Zdenka Sirčeva njena namestnica, Angela Košnikova, gospodarica, Marica Crobathova, njena namestnica: Mira Znidarčičeva, Gizela Horvitzeva, Filipina Jančeva, Franja Puceva, Marica Kobetova, Hela Dolarijeva, Zora Majdičeva, Inka Aljančičeva, odbornice: Marija Kušarjeva, Marija Roosova, Slavka Savnikova, Vilma Semrovova, Marica Zobčeva, nadzorstveni odbor.

Državnim nameščencem

in nameščenkam dobavimo iz naše vele-mestne zaloge oblek, damskih plaščev, komplejev, trenchcoatov zadnjih novosti na željo na odplačila. Vabimo!

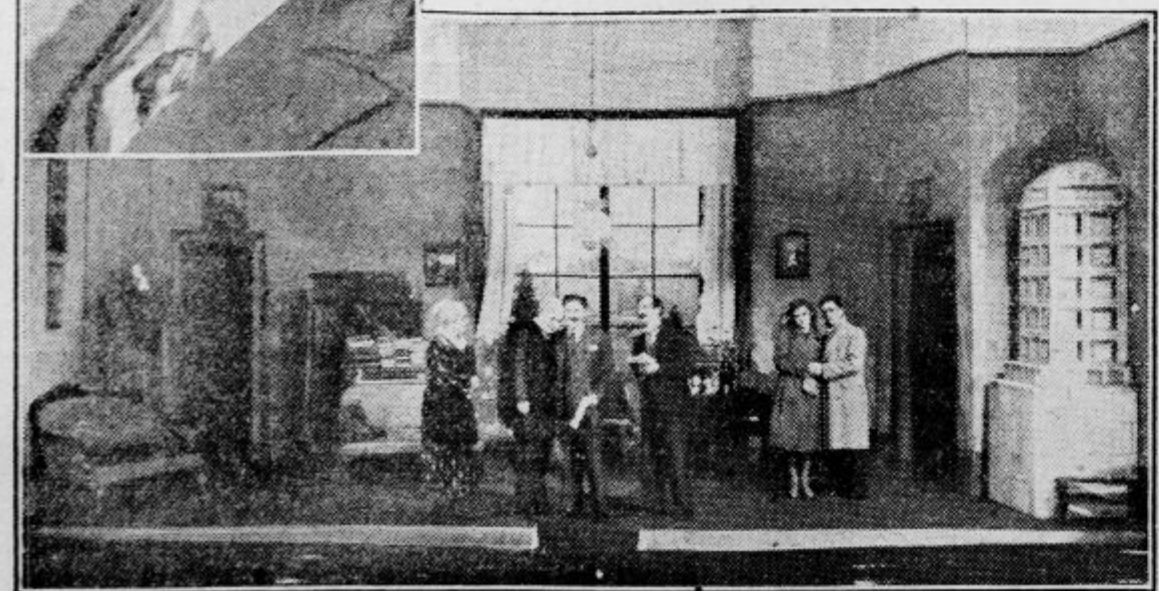
FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica 9.

Lipahova komedija

„Glavni dobitek“

Pred dobrim tednom je naša drama vpriporila »Glavni dobitek« novo napisano komedijo dramskega igralca in režiserja Franca Lipaha. Komedija, katere dejanje se vrši pri nas, kar tudi scenarija posrečeno poudarja, je bila pri premieri, kakor pri dveh reprizah od občinstva z veseljem sprejeta in bo šla brez dvoma pogostokrat čez glediške deske. »Dobitek« bo tudi za podeželske odre, ko bodo spoznali privlačnost veseligr. — Na sliki je avtor komedije g. Lipah in prizor iz zadnjega dejanja.

Za kočo na Sv. Gori

Sv. Gora, 15. marca.

Predpriprave za gradnjo koče na priljubljeni Sv. Gori v Zasavju se bližajo koncu. Gradbeni odbor ima že večino lesa, potrebnega za stavbo, požaganega in zloženega v bližini stavbišča. Razveseljujoče dejstvo je tudi to, da sta les in stavbišče tudi že plačana.

Odbor je prejel zadnje čase več načrtov za novi planinski dom, osvojil pa si je načrte zidarstva mojstra g. Sirkar iz Velike Kostrevice. Na zadnji seji, ki so se je udeležili odborniki iz litijskega in zagorskega okoliša, so do podrobnosti proučili vse predloge, ki jih je postavil g. Sirkar.

Stavba bo enonadstropna, stala bo na vzhodu svetogorske šole, bo v lepem zatišču z zanimivim razgledom tako na dosedanja svetogorska naselbina, kakor tudi na vnece okoliških hribov.

Za novo planinsko stavbo, ki je v resnici že z ozirom na velik porast prijateljev Sv. Gore nujno potrebna, pa ne vladajo zanimanje samo v izletniških krogih. Tudi prebivalci Sv. Gore in okolice so ponosni, da si je izbrala litijska podružnica SPD baš njihovo domačo grudo, ki jo bo kronala z novo, lepo stavbo. Vrli domačin — iz Tirne znani gospod Cesar je obljubil s svojimi domačimi več dnevnih šiltov. Ko bo treba prijeti za delo, bo nastalo med Svetogorskih plemenitih tekmovalce, kdo bo bolj priden in marljiv za novo dom. Naj navedemo tudi ta lep primer požrtvovalnosti svetogorskih domačinov. Ob nedavnem obisku odbornikov SPD na Sv. Gori je pristopil k družbi resen, uviden možak g. Slapnik p. d. Knez iz Raven, in je dejal: »Gospodje, kar boste rabili pri novi stavbi mesecnega lesa, ta bo šel iz moje hiše...«

Tako torej domačini za »svojo« kočo. Po zadnjem sklepu bo ustanovil gradbeni odbor posebno združbo za gradbo svetogorske koče. Majhni deleži po 100 Din bodo omogočili prav vsakomur, da bo stopil v krog združnikov.

Stavbena dela so preračunjena na 100.000 Din. Litiska okrajna blaginja je stavila v letošnji proračun 10.000 Din za sklad svetogorske koče in banska uprava je to postavko potrdila.

Po ustanovnem občnem zboru Stavbene združbe bo stavbeni sklad še bolj narastel, nakar bodo zapele prve lopate.

Sreski kmetijski odbor Laško

V soboto, 15. t. m. se je vršila na tuk. sresklem načelnstvu prva seja laškega okrajnega kmetijskega odbora, ki so se je udeležili zastopniki 7 občin (Jurklošter ni bil zastopan) in pa virilisti s posvetovalno pravico. Sejo je vodil g. glavar Maršič, ki je orisal pomen te važne institucije, nakar je takoj odredil volitve predsednika in delegatov za banski kmetijski odbor. Za predsednika sreskega kmet. odbora je bil z večino glasov izvoljen g. Alojz Smid, veleposesnik iz Jurkloštra, delegata v banski kmetijski odbor sta gg. Al. Smid in župan Drakšler iz Dola, namestnik gosp. Gaberšek iz Marija grada. Tudi pri tej seji se je pokazalo, da nekateri ljudje ne morejo pozabiti strankarstva in nestrpnosti iz prejšnjih časov, vendar pa je topol prodrl zdrav razum naših kmetov!

Trboveljski delegat se je pritoževal, da ima tudi občina Laško svojega zastopnika v kmetijskem odboru, pa se ga je počutil, da je bil laški zastopnik g. župan dr. Roš izvoljen prav tako legalno kot drugi člani. Nato je še trboveljski delegat g. R. Ahac izjavil, da odklanja vsako sodelovanje s sreskim kmet. odborom, ker se občine Trbovlje ne upošteva tako, kakor bi se je moralo in ker se nje ne tiče zakon o pospeševanju kmetijstva, kar ima občina manj kmetovalcev kot 30 odstotkov vsega prebivalstva. G. župan dr. Roš vpraša z ozirom na važnost te izjave, ali ima trbov. zastopnik za tako izjavo pooblastilo občine ali obč. kmet. odbora. V nasprotnem slučaju naj se obč. Trbovlje obvesti o tem zadržanju njenega zastopnika.

Nato je razvil kmetijski referent g. inž. Dolinar načelni program sreskega kmet. odbora, o katerem se vrši podrobna debata, ki se je udeležujejo gosp. ravn. Gnus, dr. Jerina in dr. Roš. Z ozirom na važnost gozdarstva v našem srezu predlagala gg. dr. Roš in Gnus, naj bi se vzelo v program tudi pospeševanje gozdarstva, k čemer spada zlasti ustanovitev velikega sreskega gozdnega razsadnika, odkoder bi se brezplačno delile sadike za pogozdovanje. Sklepe se predlog, odstopiti bankskemu kmet. odboru. Nadalje predlaga gosp. dr. Roš ustanovitev sreske drevesnice v Trbovljah ali

na Dolu s pomočjo prispevkov tamošnjih obč. kmet. odborov, ostalih kmet. odborov in banskega kmet. odbora. Drevesnice naj bi vodilo tamošnje učiteljstvo in bi morala že prva leta oddati letno vsaj po 5000 drevesc. Sklene se ta predlog uresničiti. Isti član predlaga subvencioniranje obstoječih »Sadjarskih društev«. Enako važni predlogi podani od gg. dr. Jerine in Gnusa se sprejmejo glede živinoreje in poljedelstva (umelna gnojila etc.), nakar je bila seja zaključena.

Zadeve tržiških planinarjev

Tržič, 16. marca.

Občni zbor tržiške podružnice SPD se je vršil ob veliki udeležbi v prostorih hotela »Pošta«. Vodil ga je podružnični načelnik g. Lajovic, ki je uvodoma pozdravil vse planince, posebno še zastopnika širšega odbora g. nadzornika Pučnika iz Ljubljane. Tajniško poročilo je v vzgledni obliki podal g. Kališnik. Podružnica v preteklem letu ni storila vsega, kar si je postavila za smoter, ker je to presegalo njene moči in veliko požrtvovalnost odbornikov. Predvsem se ni organiziral odsek foto - amaterjev, kakor je bil sklenil lanski občni zbor. Tudi poletna prireditve je morala odpasti. Pač pa se je priredil običajni zimski planinski dirajek, ki je tokrat odlično odrezal. Število članstva, ki redno plačuje članarino, se je dvignilo od 215 na 247, vpisanih pa je bilo 311 članov. Iz blaginjskega poročila posnemamo, da se je podružnično premoženje pomnožilo za okroglo 20.000 Din in znaša sedaj 71.000 Din. Tu je všteto 48.500 Din, ki jih ima podružnica naloženih v deležih Planinskega doma na Kočah in je torej največji deležnik te odlične planinske postojanke. Pregledovalca računov gg. Franc Globočnik in Karel Bocak sta blaginjske knjige našli v vzornem redu in odveza je bila z vsemi glasovni potrjena.

Nato je podal g. Kališnik poročilo o tem, kako si on zanišlja akcijo, da dobi podružnica čim prej Planinski dom na Kočah v svojo last in da tako razbremeni nalašč za postavitev tega doma osnovano planinsko stavbo združbo. O načinu izvedbe tega načrta se je vnela živahna debata, ki so se je udeležili skoro vsi navzoči. Sklep je bil, da se od poročevalca predlagani načrt izvede čim prej. Zatem je poročal s prvim planinskim navdušenjem načelnik markacijskega odseka g. J. Praprotnik. Markacijski odsek je izvršil v tem letu s precejšnjimi težavami rekordno delo v markacijah in postavitvi orientacijskih tablic. Za vrnitev poročilo se je načelnik podružnice zahvalil

Zdravi zobje
SARGOV

KALODONT

poročevalcu, pozivajoč ga k nadaljnji vztrajnosti.

Nato je prišel na razgovor načrt izdaje planinske karte Karavank. O tem je poročal načelnik sam. Izdaja 300 velikih stenskih kart stane približno 6300 Din. 3000 malih kart ženskega formata pa tudi toliko. Če pristojimo stroške za napravo matrice, bo cela izdaja prišla na okroglih 15.000 Din. Denar, ki ga bo podružnica založila v izdajo planinskih kart, ni mrtev in zavrnjen, temveč je izdaja take karte, ki jo sedaj vsak turist pogreša, naravnost nujna propagandna zahteva. O poročilu se je vnela živahna debata, ki je bila mestoma celo nedostojna. Po vsestranskem razmotrivanju in krotenuju prevročili glav je prišlo do sklepa, da se izdaja take karte s pomočjo Zveze za turistični promet, osrednjega društva, stavbene združbe Planinski dom na Kočah in tržiške podružnice. Ker je bil predlog načelnika pregledovan, je načelnik prijavil takoj svoj odstop s pripombo, da bo vršil posle načelnika do izrednega občnega zbora kjer bo imelo članstvo priliko o tem vprašanju povedati svoje mnenje. Za tajnika je bil izvoljen g. Indihar Viktor. H koncu je govoril nadzornik širšega odbora in pozdravil važne sklepe letošnjega občnega zbora, tako glede prevzema »Planinskega doma na Kočah«, kakor tudi glede izdaje posebne turistiške karte Karavank, ki se jako pogreša. Oboje je nujno potrebno in za oboje je treba napeti vse svoje sile. Gotovo se bodo v najkrajšem času polegla nasprotstva, ki so nastala ne zaradi načel, temveč zaradi izvedbe programa. Na pristojnih mestih bo poročal o današnjih sklepih in jih podprl tudi z dejanjem, tako za prevzem doma kakor za izdajo karte. Po še nekaterih slučajnostih je načelnik zaključil občni zbor z zahvalo za udeležbo.

Iz sodne dvorane

Stroga obsodba zaradi javnega nasilja

Ljubljana, 17. marca.

Trilčanski senat ljubljanskega deželnega sodišča je na petkovi večerni razpravi obravnaval zadevo dveh bratov, 25letnega Janeza in 17letnega Jakoba, ki sta bila obtožena zločinstva zoper državno oblast (po starem javno nasilje) po paragrafu 31 in 128 kaz. zak. Ker je Jakob še mladoletnik, je bila razprava proglašena za tajno.

Na sv. Antona dan, 17. januarja, ko je bil sejem v nekem kraju na Gorenškem, sta brata izzivala kmečke fante. Orožniki so intervenirali da bi napravili red in mir ter so oba aretirali. Brata sta navajala na orožnike z noži, se s silo upirala aretaciji, orožnike zmerjala in jim naposled še grozila, da jih bosta postrelila.

Oboje sta pred malim senatom v bistvu priznala inkriminirano dejanje, zagovarjala pa sta se, da sta bila močno vinjena. Zagovornik dr. Janžev Novak je predlaga za milejšo sodbo ter poudarjal, da je zakonodalec v paragrafu 128 kaz. zak. imel pred oči prilike v lužnih krajih naše države, kjer vlada še hajduštvo in odmetništvo ter je imel namen s strogimi kazenskimi določili zaščiti orožništvo in druge državne organe. V naših krajih naj bi sodišča ta paragraf interpretirala na milejši način. Omenjeni paragraf določa kazni od 1 do 5 let robije, ki se pa lahko spremeni v strogi ali navadni zapor. Mnenje mnogih pravnikov je, da bi sodišča lahko šla pri odmeri kazni pod eno leto in sodila pod ta paragraf subsumirana dejanja prav milo.

Brata sta bila obsodena: Janez na 14 mesecev, a Jakob na 15 mesecev težke ječe (robije) ter na 300 Din denarne kazni, odnosno 5 dni zapore. Janez hkratu na izgubo častnih državljanskih časti za 2 leti.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravnega »Franz Josefova« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Stari Štefuc pred deželnim sodiščem

Pred sodnika-podrednika dr. Vinka Strasserja, ki je 15. t. m. v dvorani št. 79 sodil v prav zanimivih kazenskih zadevah, je s tridimi koraki in težkim srem stopil, skijčen v dve gubi, s povešeno plešasto glavo France Štefuc, doma tam iz temnih notranjskih gozdov, bajtar in star vojak. Sive oči so milo zrle v sodnika, nos se mu je rdeče svetil, a roke je med zagovorom razpenjal kakor na križu.

— France Štefuc, kdaj ste rojeni?
— I nu, tako 12. septembra 1867 v Goreni vasi.
— Župnik pravi, da 5. septembra 1967.
— I nu, pa naj bo! Gospod župnik že bolje vedo.

— Ali imate kaj premoženja?
— Prav nič, gospod sodnik.
— Gozd, trčetrine joha, je na vas prepisan?
— No, no. Tisti gozdek imam. Je ves posekan, samo prazen svet brez veljave.
— Že sedemkrat ste bili kaznovani!
— No, gospod, bo najbrže tako. Imel sem zmerom slabe priče. Kaznovan sem bil zaradi »zlehi jezika«.

Državni tožitelj je Francetu Štefucu obtožil prestopka gozdne tatvine (§ 314 kaz. zak.), ker je lani avgusta iz Kaliskega gozda Janka Gnezde vzel 6 m³ smrekovih hlobov, vrednih 1800 Din. Odpeljal jih je v Logatec na Tršarjevo žago, prodal pa nekemu lesnemu trgovcu.

— Ali ste vzeli Gnezdi hlobo?
— Vzel, ali pa ne vzel. Bil sem varuh Gnezdovega gozda.
— Ali vam je dal Gnezda dovoljenje, da izpeljete hlobo?
— Ni dal dovoljenja, gospod sodnik.
— Zakaj ste hlobo izpeljali?
— Zato, da bi jih prodal. Z denarjem pa bi si popravil bajto. Naredil sem to s svojo beumsko glavo.

— To se pravi krasti!
Sodnik je nato prečital izpovedbe raznih priči, tako tudi izpovedbo gozdnega čuvara Antona Grudna, ki je v Kaliskem gozdu opazil, da je bila posekana ena smreka, parobek pa je bil zamazan z zemljo.

— Zupanstvo pravi, da niste na prav do brem glasu, je naposled pripomnil sodnik.
— Oh, moj Bog! Tako so ljudje hudobni! Oh, križani Bog mi pomagaj! (stari Štefuc se je prijel za glavo). Prosim vas, gospod sodnik, odpustite! Pogojite moje obličje! Oh, oh! Pri ljudeh imam 9000 kron, na mi ne dajo. Ali naj od »božje štimce« živim? Tistih pet krompirčkov imam!
— Poslušajte sodbo! je sodnik opozoril Štefucu, ki je z največjo pozornostjo prisluhnil.

In France Štefuc je bil obsojen zaradi prestopka tatvine na 1 mesec strogega zapore. (Ojci, ojhi! so se čuli Štefucovi obupni vzihli).

— Ali sprejmete kazen? En mesec strogega zapore ste dobili!
— Moram, kaj pa čem. Ali bi lahko odložili za en mesec? (Sodnik mu je ugodil). Gospod sodnik, (obrnil se je zaupljivo do sodnika), ali bi lahko sedel v Logatec?
— To po novem zakonu ni dovoljeno!
— Oh, Jezus Kristus! Kako me je Bog zapustil na tem svetu!
S tem vzdihom je Štefuc zapustil sodno dvorano.

Najlepši zvočni film sveta

Slovitja Ziegfeldova filmska opereta

Rio Rita

Govorita, pojeta in plešeta v gl. vlogi

Bebe Daniels in John Boles

Revija najlepših žen in girls. Razkošne toalete, sladkopoljne arije in slageriji!

Predprodaja vstopnic od 10. dopoldne dalje. Naročene vstopnice je dvigniti do 12. ure.

Z dežele naročene vstopnice se rezervirajo. Telef. 2124

7 edstave ob 4, 7 in 9

Elitni kino Matica

Plat zvona, gori gori...

Tržič, 17. marca.

Lepa nedelja je zvalila v tržiško okolico mnogo ljudi. Po večerji so se podali bodisi še na četrt v gostilne ali pa odšli v kino. Komaj so se dobro vsedli, že se je oglasil ob 20.45 iz vaskih lin plat zvona, ki je natančno veliko nesrečo. Zatrobila je tromba, pozivajoča vse gasilce v dom in na pomoč bližnjemu. Medtem je ožarjal v dolini proti Putrohu velikanski plamen vsokoliko. Sprva se ni dalo točno povedati, kje gori, skoro pa se razneslo, da gori pri Krvinu in sicer, da se je vnel pod in hlev in »Bajta« imenovana. Domači so se izvečine že podali k počitku, v gostilni je bilo še par ljudi, ki so se tudi odpravljali domov. Kar se pokaže v listnjaku plamen, ki je hipoma objel vsa gospodarska poslopja in poleg njih s šindinci krito bajto. Prihiti ljudje pa so videli, kako so smuknile iz že gorečega listnjaka tri postavice in so jih spoznali. Gori, gori... pa se je razlegalo dalje.

Takoj je prihitela mala motorna brigada na tovarne bele lepence Ch. Moline in se postavila, da varuje veliko Krvinovo hišo pred požarnimi ognjenimi zublji. Ni preteklo deset minut, ji je že prihitela na pomoč ročna brigada iz Loma in takoj nato še vse tržiške. Pet močnih vodnih curkov je bruhalo sto in sto litrov hladne vode in omejilo požar na gospodarska poslopja in na »Bajto«. Ljudje so bili iz hiše že iznosili veliko blaga, stanovanjki v »Bajti« revni Ali Štefetovi pa je skoro vse uničil požar. Reva je vsa zmedena iskala svoje čevlje med množico gledalcev in tarnala, da je ob vse. Kako je nastal ogenj ne ve, ker je že spala. Vneti gasilci iz Loma so še parkrat skočili v gorečo hišo in rešili še marsikaj izmed bomega pohištva. Požar se je videl daleč naokoli. Po vne-

tem delu pa je bila že ob 21.45 vsaka nevarnost, da bi se ogenj razširil na okoli stoječe hiše, ali celo na tovarniško poslopje Ch. Moline, popolnoma odstranjena. Ob tem času so prihiti tudi gasilci iz Kovorja in od Sv. Ane. Gasilska straža je ostala vsa noč na pogorišču. Pohvalno moramo omeniti tržiško orožništvo, ki je pod vodstvom komandirja voda g. Kuneja storilo vse. Grajati pa moramo tiste nesramne, ki se ne sramujejo krasti na varno postavljene predmete, čeprav je bila pri njih postavljena straža. Dalje so orožniki ugotovili imena vseh prenočevalcev v listnjaku, od katerih so dva kar na licu mesta aretirali. Škoda je velika, govore, da znaša najmanj tristo tisoč Din, posestnica Marija Primožič pa je bila zavarovana le za malenkost in zavarovalnine ni hotela povišati.

Pri tem požaru, ki je nekaka obletnica lanskega požara na prvi april in na veliki ponedeljek, smo videli, da so se napake, ki so jih storili gasilci pri prvem požaru, s pametnim in smotrenim vežbanjem odstranile in da je gasilski aparat prav dobro funkcioniral. Težavo pa imajo tržiški gasilci vedno z vprego, ki povzroči navadno veliko zamudo. Kakor čujemo, je orožništvo nekega posestnika, ki ni hotel dati konj na razpolago, naznanilo sreskemu načelnstvu in predlagalo obutno kazni.

Tekom današnjega dopoldne se je posrečilo orožnikom, da so prijeli tistega bečarja, ki ga pozna občinstvo pod imenom »Tine« in ki je s svojo pipo povzročil požar. Imenovani je v listnjaku kadil in med kajenjem zaspal, utrinki pa so zažgali listje. Reče se je svoje nesreče zavedel, ko je bil po hrbtu in levi strani telesa že ves ožgan. Orožniki so ga odpeljali k zdravniku dr. Pancetu, ki mu je nudil prvo pomoč, nakar so ga orožniki odvedli v kranjske zapore.

Domače vesti

* **Rusko odlikovanje župana dr. Puca.** Včeraj dopoldne je izročila deputacija ruskega Rdečega križa v Ljubljani, obstoječa iz g. Jenkove ter univ. profesorjev inž. Trosta Dimitrija in inž. Kopilova Aleksandra v Ljubljani ljubljanskemu županu dr. Pucu častni znak ruskega Rdečega križa, ki mu ga je podelila glavna uprava te humanitarne organizacije v Parizu kot priznanje za njegovo pomoč ruskim emigrantom.

* **Imenovanje in državni službi.** Orožniški narednik celjske orožniške čete Pavle Čenik je imenovan za upravno-pisarniškega uradnika v ministrstvu za notranje zadeve.

* **Uradni list kraljevske banke uprave Dravske banovine** objavlja v 40. številki navodila za odbijanje posebnih stroškov od katastrskega čistega dohodka in za urejanje povračila (restitucije) dvka na zemljišča, ki so z izrednimi deli ameliorirana ali zaščena zoper poplave ter pravih in oblikovalskih delih.

* **Otvoritev novih telefonskih relacij z Italijo.** Po odloku gradbenega ministrstva so bile v zadnjem času otvorene naslednje nove relacije z Italijo: Ljubljana-Izola, Postojna, Opatica, Grado, Padova, Pola, Fienice, Merano, Riva, Riva, Riva, Maribor-Gorica, Postojna, Reka, Udine, Venezia; Bled-Grado, Opatica, Venezia, Fienice, Merano, Milano, Riva, Riva, Riva, Bistrica-Gorica, Trst, Udine, Reka, Venezia; Cerknica-Gorica, Postojna, Trst, Reka, Udine, Venezia; Dob pri Domžalah-Gorica, Postojna, Reka, Trst, Udine, Venezia, Padova, Milano; Dol. Logatec-Gorica, Postojna, Reka, Trst, Udine, Venezia; Domžale-Gorica, Trst, Reka; Kamnik-Gorica, Trst, Reka; Konjice-Gorica, Postojna, Trst, Reka; Lesce-Reka; Ljubljana-Trst; Lož-Gorica, Postojna, Reka, Trst; Mežica-Trst; Murska Sobota-Reka, Trst; Nova vas pri Rakeku-Gorica, Postojna, Trst, Reka; Novo mesto-Reka, Trst, Udine, Padova, Milano; Planina pri Rakeku-Gorica, Postojna, Trst, Reka, Udine, Venezia; Podnart-Gorica, Trst, Reka; Polčane-Trst; Pragersko-Postojna, Trst; Pristava-Reka, Trst; Radeče pri Zidanem mostu-Gorica, Trst, Reka; Rakek-Gorica, Postojna, Trst, Reka, Udine, Venezia; Sevnica-Trst, Reka; Stari trg pri Rakeku-Gorica, Postojna, Reka, Trst, Udine, Venezia; Sv. Jurij ob juž. žel.-Trst; Sv. Lenart v Slov. gorah-Gorica, Reka, Trst; Škofja Loka-Gorica, Trst, Reka; Trzin-Gorica, Trst, Reka; Vrhnika-Gorica, Postojna, Trst, Reka, Udine, Venezia; Zalec-Gorica, Trst, Reka, Venezia. Dovoljeni so tudi nujni pogovori s trikratno in pa silno nujni pogovori s deseterkratno pristojbino navadnega pogovora. Za pozivnice je pristojbina enaka 1/3 pristojbine navadnega pogovora.

* **Letošnje avijacijske tekme Male antante.** V smislu sklepa konference delegatov vseh aeroklubov Male antante in Poljske se bodo letošnje avijacijske tekme vršile meseca avgusta. Tekma se prične 10. avgusta. Tekmovalci bodo leteli: prvi dan na progi Varšava - Lvov - Praga - Zagreb - Beograd; drugi dan na progi Beograd - Bukarešta - Lvov - Poznanj - Varšava. Na predzadnji etapi se morajo konkurenti dvigniti v višino 5000 metrov in v tej višini leteti dve uri. Kakor je iz pogovora razvidno, bo ta tekma zelo naporna.

* **Velikodušen dar Narodni galeriji v Ljubljani.** Ob priliki osmestletnice svoje matere gospe Jerice Oblakove je daroval njen sin odvetnik dr. Josip C. Oblak Narodni galeriji vsoto 10.000 Din. Narodna galerija izreka velikodušnemu darovalcu svojo najlepšo zahvalo in je želja Narodne galerije, da ta kulturni čin, vreden javnega udeleževanja gospoda darovalca, vzbudi živahno pozornost v naši slovenski javnosti v prid prelepe in prepotrebne naprave Narodne galerije v Ljubljani.

* **Naša emigracija v decembru 1929.** Po statističnih podatkih, sestavljenih v izseljeniškem komisariatu v Zagrebu se je v mesecu dec. 1929. iz naše kraljevine izselilo v prekomorske države 929 oseb. V dobi od 1. januarja do konca decembra 1929. pa 18.189 — za 3600 manj kakor leta 1928. v istem času. Največ izselencev (266) je bilo iz Dalmacije; iz Hrvatske in Slavonije 114, iz Vojvodine 209, iz Slovenije 91, iz Srbije 57, iz Bosne in Hercegovine 37, iz Črne gore pa 24. Izselilo se je naših ljudi v Argentino 445, v Zedinjene države Severne Amerike 241, (večinoma takih, ki so prišli iz Amerike na obisk), v Urugvaj 92, v Kanado 62, v Brazilijo 42, v Chile 19 in v Avstralijo 15. Vrnilo se je 149 iz prekomorskih dežel 5992 oseb, v evropske države so šle lani za zaslužkom 15.104 osebe, in sicer: v Francijo 9064, v Belgijo 3349, v Nemčijo 1198, v Luksemburg 948 in v Holandijo 546.

* **Naši rojaki v Argentini.** Kakor poroča »Slovenski tednik«, glasilo naših rojakov v Argentini, se je v glavni naselbini Buenos Aires ustanovil ženski odsek Slovenskega prosvetnega društva, ki si je stavil za nalogo socialno, kulturno in dobrodelno delovanje. Najprej bo odsek otvoril zavetišče za brezposelne žene in dekleta, prirejal pa bo tudi društvene sešanke in predavanja o vseh važnejših ženskih vprašanjih. Slovensko prosvetno društvo si je nedavno ustanovil svoj godbeni odsek. Tudi pevski zbor in dramski odsek društva lepo napreduje. Pevski zbor šteje že 30 dobrih pevcev. Mnogo zaslug za organizacijo slovenskega življa v Argentini si je pridobil

* **Slovenski tednik**, ki izhaja v glavnem mestu Buenos Aires, Calle Espinosa 2335.

* **VI. redni občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji** je izvolil za predsednika univ. prof. dr. M. Slaviča, za odbornike: dr. Ivan Jančič, s. svetnik Ant. Lajovic, poštni nadz. Mir. Matjašič, dr. M. Pivec-Suli, inž. L. Novak, dr. Avg. Reisman, Mir. Gregorko, dr. Iv. Pmtar, prof. And. Prebil, univ. doc. dr. V. Korošec; za nadzornike: inž. G. Črnivec, dr. Ign. Rutar, rav. Fr. Jeran.

* **Učiteljsko društvo za ormoški srez** je ob dobri udeležbi zborovalo 10. t. m. v Ormožu. Predsednik g. Rosina je podal situacijsko poročilo, zatem pa je govoril o 80 letnici dr. Masaryka. O knjižskem nadaljevalnem šolstvu sta predavala gg. Pokrkar in Venigerholc; o stanovsko-organizacijskem delovanju pa je poročal g. Kobal, tajnik UJU, poverjenikstva Ljubljana. Organizacij se je izreklo zaupanje.

* **Smrtna kosa.** V Kamniku je po dolgotrajni bolezni umrla 15. t. m. gospa Marija Tramatova rojena Exlerjeva, nadučiteljica vdova in posestnica, v 67. letu svoje starosti. Pokojna gospa je bila doma iz znane Exlerjeve rodbine v Kamniku. Pokopali jo bodo na pokopališču na Zalah danes 18. t. m. ob 4. popoldne. V Ljubnem je preminula ga. Frančiška Krolnikova v visoki starosti 82 let. Pogreb pokojnice bo v sredo ob pol 10. — Na Mestnem vrhu pri Ptuj je umrla po 23 letnem trpljenju ga. Ema Vošnjakova v starosti 80 let. Pogreb pokojnice bo danes ob 15. na mestnem pokopališču v Ptuj. — Pokojnicam blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Ufa premiera!

Kraljica planin

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

Sijajna groteska iz smučarskega življenja

Režija: Dr. Arnold Fanck, veliki tvorec filma »Sveta gora«

Leni Riefenstahl in Louis Trenker

Smučanje v Dolomiti in na Arlbergu

Smeh! Zabava! Krokot!

Kino Ideal

* **Znižane hotelske cene za turiste v Splitu.** Kakor poročajo iz Splita, je sreski poglavar povabil na sestanek krajevnih hotelirjev in kavarnarjev ter jim predložil potrebo, da v restavracijah in ostalih javnih lokalih znižajo cene za sezone turiste. Zastopniki hotelirjev in kavarnarjev so predlogu pritrdili in bodo znižali cene.

* **Pegavec v Drinski banovini.** Kakor javljajo iz Sarajeva, se je v sarajevskem in rogatiškem srezu pojavil pegavec, ki se je zaradi nevednosti in neprevidnosti prebivalstva že razširil tudi v sosednih krajih. V sarajevski okolici je bilo ugotovljenih 21 primerov te nevarne bolezni. Zdravstveni oddelek Drinske banovine je potrebno ukrenil, da se omeji epidemija.

* **Bomba v žepu eksplozirala.** Dvaletni mladenič Todor Stamenković iz Prokuplja se je prošli petek podal na pot v sosedno vas, v žepu pa je imel bombo, ki jo je že pogosto nosil s seboj. Iz neznanega vzroka je bomba eksplozirala in neprevidnega mladeniča raztrgala na kose.

* **K razbojniškemu napadu v trgovino g. Zorca v Semiču,** ki je razburil vso vas, nam poročajo, da za roparji še ni prave sledi. Naše prvo poročilo o tem razbojništvu je zamenjalo imeni, kakor smo že poročali. Dotično vest smo prejeli iz Novega mesta in nam je poročevalec pomagalna javila, da se je izvršil vlom v trgovino g. Severja, v resnici pa se je v trgovino g. Zorca.

* **Alkohol, nikotin in srce.** Nedavno je v tisku izšlo popularno - znanstveno predavanje zdravnika dr. Vuka Vrhovca »Alkohol, nikotin in srce«. V tem predavanju je o gledišča praktične higijene v kratkih črtah orisan vpliv alkohola in pišč na srce in krvne žile. V prvem delu predavanja se najnajtežje poglavja: Upliv močnih spirotnoznih pišč na srce; Upliv piva in vina na srce; Alkohol v krvi; Upliv alkohola na srce žile. V drugem delu predavanja pa se govori o vplivu nikotina na srce in krvne žile. Na koncu je zaradi boljše razumevanja teksta dodanih osem slik na umetniškem papirju. Knjižica je okusno opremljena in stane 12 Din in se lahko naroči direktno od izdajatelja »Jugoslovenski savez

Gozdna semena

SAŠA STARE, Mengeš.

Zahtevajte cenik.

OBVESTILO.

Ob priliki mojega odhoda v Celje se tem potom vsem cenj. odjemalcem zahvaljujem za izkazano naklonjenost ter zaupanje.

Obenem pa prosim, da meni izkazano naklonjenost in zaupanje ohranijo tudi mojemu nasledniku g. Matiji Vahtarju, urarju in juvelirju, ki je prevzel mojo dosedanje trgovino na Ljubljanski cesti.

Novo mesto, dne 17. marca 1930.

GREGOR BLAZON.

Nahod živčni glavohol, migreno prežene »NOSAL« BAHOVEC.

»NOSAL« je popolnoma neškodljiv za ne uživa temveč odlično (učinka). »NOSAL« Vas osvaja ruje gripe. Kupite »NOSAL« takoj! Proizvajala ga lekarna BAHOVEC V LJUBLJANI

trezvenosti v Zagrebu, Wilsonov trg, Novinarski dom, ali pa tudi pri Tiskovni drugi v Ljubljani.

* **»Zena in doma«.** Tudi tretja številka revije je pestra po vsebini. Ima vse polno praktičnih navodil. List je tako priročen, da dobi vsaka slovenska žena nekaj, kar ji je v korist, v zabavo in pouk. Revija je posebno privlačna zaradi številnih ilustracij. Priloga za kroje in ročna dela izpopolnjuje vse zahteve pridnih gospodinj. Nič ne pretiravamo, če rečemo, da je revija »Zena in doma« boljša kakor dragi nozemski ženski listi. Cena nizka. Stane za vse leto 48 Din, s prilogo za kroje in ročna dela pa 68 Din. Nove naročnice dobe prvo in drugo številko vezano skupno s tretjo številko. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Prule 11.

* **Mednarodna fotografska razstava v Zagrebu.** V okviru svojega pomladnega veselja priredi Zagrebački zbor tudi veliko mednarodno razstavo fotografij. Glavni sestavni del bo potujoča razstava nemškega Werkbunda. Ta razstava vsebuje nad 1200 najzanimivejših fotografij kulturnih dežel ter prikazuje v štirih skupinah zgodovino fotografije, uporabo fotografije v znanosti in tehniki, umetniško fotografijo in uporabo fotografije v fototipografiji. Na razstavi bodo sodelovali v posebnih oddelkih fotografij amaterji, fotografi-strokovnjaki, filmska fotografija in kino. Za najboljše amaterske slike so določene številne nagrade, fotografij-strokovnjaki pa dobe diplome in kolajne. Fotografije za razstavo naj se pošljejo do 30. t. m. upravi Zagrebačkega zbora.

* **Oblike in klobuke kemion čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

* **Vedno sveže prazna kava pri tvrdki B. Motoh, Ljubljana, Vodnikov trg 5.**

* **Prvi »Strašni dogodek« je izšel.** Kje drugod kakor v »Romanu«.

* **Dogodek za Slovence so »Romanovi« romani.** Pravkar je začel izhajati nov roman, a v začetku aprila izide še eden, najzanimivejši izmed vseh dosedanjih. Piše na odpravnost »Romanu«, Ljubljana, Breg 10, da vam pošlje številko na ogled.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Ali poznate Rikarda Heydenreicha?** To je splošno priljubljeni gojitelj in imajo svetovno znane vzgojevalnice harkških kanarčkov Heydenreich, kopališče Suderode v Harcu 150. Zdal, pravni ta preizkušeni vzgojevalec, ko nastopa pomlad, je čas za vzgojo kanarčkov. Vsakdo ima z gojenjem svojih rumenkasto operjenih ljubčkov veliko veselje. Hvaležno se zato glasi čudovita pesem drobnih pevcev ves dan. Ustvarite sami sebi, svoj družini, svojim sorodnikom trajno veselje in kupite pravega harkškega kanarčka. Pester mnogostanski cenik, ki ga prejmete brezplačno, vam nenavadno omogoča izbiro. Blagovolite takoj pisati ponj z navadno dopisnico.

424

Iz Ljubljane

* **Opozarjamo na jubilejni koncert Ljubljanskega Zvona,** ki se bo vršil v ponedeljek, 24. t. m. v veliki dvorani hotela Uniona. Ljubljanski Zvon praznuje ta večer z resnim umetniškim koncertom svojo 25 letnico, razmeroma dolgo dobo intenzivnega in resnega dela v prosih slovenske glasbe. Če se odzovejo ta večer društvu, vsi njegovi prijatelji, bo dvorana prav gotovo prepolna. To pa ašilni Zvon brez dvoma in v resnici zasluži. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

* **Simba** je naslov največjemu filmu živalstva Afrike. Besedo Simba izgovarjajo črnozi z grozo, saj v njihovem jeziku označuje leva. Že naslov filma torej razodeva, da nam bo film orisal življenje leva, kralja živali. Vrstilo se krásni prizori slehernega gledalca morajo zadiviti divni posnetki najrazličnejših živali, tako slonov, krokodilov, ceber, raznih opic, ptic, posebej pa se je kretanje levov. Na ta spored, ki ga bo jutri, na Jožefovo ob 11. dop. ter v petek, na dan kulturnega filma, predvajala ZKD v kinu Ideal, opozarjamo vse ljubitelje narave, zlasti tudi šolsko mladino.

* **Iz Narodnega gledališča.** Drevi bodo v operi peli »Glumačec«. V tenorski partiji Cania nastopi bratislavski tenorist g. Hübnert kot gost. Sledi zabavni »Gianji Schicchi« z g. Primožičem v naslovni partiji. Predstava je za red B. Na Jožefovo bodo popoldne peli opereto »Netopir«, zvečer pa učinkovito Safranek-Kavičev opero »Haganagimica« z g. Thieryjevo v naslovni vlogi. V drami bodo drevi ponovili Lipahovo izvorno komedijo »Glavni dobitek«, na Jožefovo pa bo v drami samo večerna predstava. Ponovili bodo Nestroyev veseloigro »Za ljubezen so zdravila« pri nižanih dramskih cenah. Pod vodstvom baletnega mojstra Saše Leontjeva bo gostovalo v petek v naši operi pet solopisakl dunajske državne opere in sicer: gđc. Krausenecker, Borka, Fränzl, Dürlert in Szakli. Nastopijo v originalnih kostumih dunajske državne opere. Pri vseh točkah izbranega nad vse zanimivega sporeda, ki obsega dva dela, bo sodeloval naš operni orkester. Predprodaja vstopnic se že vrši pri dnevnih blagajni v operi.

* **»Netopir«,** priljubljena Straussova opereta se uprizori prvič kot popoldanska

predstava na praznik sv. Jožefa ob 3. popoldne v operi. Cene so znižane, na kar se posebej opozarjamo cenjeno občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice. Posetnika z okolice lahko naroče vstopnice po dopisnici na upravo gledališča. Sodelujejo naši priljubljeni operetni in operni pevci.

* **Československe Obce v Ljubljani** občni zbor se je vršil dne 15. t. m. zvečer v restavraciji »Zvezda«. Otvoril ga je z lepim nagovorom predsednik g. Ferdinand Čermak. Ko je bil odobren zapisnik lanskega občnega zbora, so podali društveni funkcionarji svoja poročila, ki so bila brez debate odobrena. Iz poročila društvenega tajnika g. Klappača posnemamo, da je Obec 1. 1929 štela 253 članov, med katere so vsteli tudi ustanovniki in častni člani, umrlo pa jih je 6. Blagajna izkazuje 239 Din gotovine, 2091 Din članski prispevkov in 3055 Din daril. Društvena knjižnica obsega 1248 zvezkov in izposoje knjige vsak četrtek od 19. do 20. in vsako nedeljo od 11. do 12. Lulkovno gledališče je imelo 9 predstav in reprezentance z inventarjem vred vrednost 14.000 Din. Iz poročila šolskega odbora je razvidno, da je posečalo v šolskem letu 1928-29. češko dop. šolo 55, v šolskem letu 1929-30. pa 42 učencev in učenk. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika g. Vavčar Skrušny, za podpredsednika g. Ferd. Čermak in g. Vavčar Mikyška, za odbornike gg. Dr. Vavčar Barian, Fr. Illich, Gab. Jurasek, Fr. Klappač, B. Kyncl, Jos. Prohazka, R. Pustoslavšek, dr. Fr. Resl, E. Škopek in I. Vančasta, za namestnike gg. Jos. Čahlač A. Horak, I. Křiz, A. Slezak, I. Souček in Old. Votava, za revizorje pa St. Hlasička in Jos. Nevšimal. Odstopivšemu g. predsedniku je občni zbor izrekel posebno zahvalo za njegovo dveletno požrtvovalno delovanje. Novi predsednik g. Skrušny je nato zaključil zborovanje in naznanil, da priredi Obec v soboto 22. zvečer v mali dvorani Kazine spominsko svečanost povodom smrti pisatelja Aloja Jiraska.

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrla včeraj zasebnica ga. Apolonija Jagerjeva v visoki starosti 80 let. Pogreb pokojnice bo iz mrlišnice žirnalnice sv. Jožefa v sredo ob 15. Pokojnici blag spomin. Zahluočim naše sožalje!

Originalne posnetke vseh ruskih pesmi, ki jih poje zbor Donskih kozakov v krasnem zvoncev filmu »Kozacka pesem«, dobite samo pri »Gramofon« - A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva cesta 31. 4799

* **Redni letni občni zbor** moške in ženske podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda v Sp. Šiški se bo vršil 21. t. m. ob 20. v gostilni Reimlinghaus v Sp. Šiški z naslednjim dnevnim redom: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, revizorjev; volitve novega odbora, ter razni predlogi.

* **Tatinska beračica.** V gostilno na Taboru je prišla predvčeršnjim dopoldne neznana okrog 35 letna ženska, ki je pripovedovala, da je močno živčno bolna, zaradi česar ni zmožna za nikako delo. Ker ne more delati, je prišla beračiti in hoti iz kraja v kraj. Najemnica gostilne Anica Pintarjeva je beračico obdarovala, nato pa odhitela po svojih poslih. Neznanka, ki je pripovedovala, da je doma iz kamniškega okraja, pa se je izkazala za zelo nehvaležno. Kmalu po njenem odhodu je namreč Pintarjeva ugotovila, da ji je zmanjkal nov predpasnik in nekaj perila. Tatvino je prav gotovo izvršila neznana beračica, ki jo zasleduje policija tudi zaradi raznih drugih grehov.

Prepričajte se o

NAJVEČJI IZBERI

vseh novosti v oblačilih pri tvrdki

I. MAČEK, Ljubljana

Aleksandrova cesta 12

.....

* **Hitro izsledena tatvica.** V nedeljo smo poročali o nesramni tatici 18 letni Nežiki Moretijevi, ki je služila par dni pri nekem profesorju in nato v soboto izginila. Pred svojim odhodom je Nežika ukradla svojemu gospodarju rjavo suknjo, zlato damsko uro, 4 pare čevljev, ročno torbico ter več drugih predmetov v skupni vrednosti okrog 3000 Din. Prisvojila si je poleg naštetih stvari tudi več stotakov gotovine. Po izvršeni tatvini se je Moretijeve skrila pri svoji prijateljici Georgini M. v baraki na Grudnovem nabrežju, nato pa odšla zvečer v D. M. v Polje, odkoder se je nameravala z vlakom odpeljati v Zagreb. Toda tudi tam jo je detektiv zasledil in spravil v zapor. Moretijevo so včeraj izročili sodišču.

* **Tatvina oblike v ogrevalnici.** V ogrevalnici v Kosovski ulici se navzlic že toplejšim dnevom radi zadržujejo še mnogi brezposelnice, ki so se nastanili tam že pozimi. Med te se je pomešal nedavno tudi neki Tone R., znan ljubljanski klatež, ter izmaknil trem brezposelnicem za okrog 2000 Din razne oblike in orodja. R. je po dejanju pobegnil in ga policija še ni mogla izslediti.

* **Ukradeno kolo.** France Zupančič, sin posestnika iz Šmartna ob Savi, se je zadržal prednočnim v Šventnerjevi gostilni na Šmarni cesti. Kolo je odpeljal v nezaklenjeno verando in prisedel k neki mizi v gostilniški sobi. Kmalu zatem pa se je hotel Zupančič zopet odpeljati, a kolesa je več našel na mestu. Odpeljal ga ni neznani tat, ne da bi tatvino kdo opazil. Ukradeno kolo je znanke »Dolomit« s to-

varniško številko 257 ter je zeleno pleskano.

* **Primarij dr. Rihard Jug** zopet redno ordinira. 427

* **Nabiralnik pri Bergantu v Trnovem** je nabral za C. M. družbo zopet 153,89 Din. Hvala. 429

* **Danes »Sočin« valčkov večer v Karlini.**

DAMSKÉ PLASČE

največjo izbiro, posebno v cenejših kvalitetah, od Din 300.— naprej nudi

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Oglejte si izložbe! 4891

* **Vsem Jožicam in Jožetom.** Ker ni mogoče vsakemu posebej prirediti podoknice, vabijo šišenski fantje-pevci vse Jožice in Jožete iz Šiške, Ljubljane in okolice, tudi vse prijatelje petja in zabave, da pridejo na veselico, ki jo priredi Narodna čitalnica v Sp. Šiški v torek 18. t. m. zvečer na Bellevueju. Tam vam bomo zapeli nekaj ljubkih pesmic in se zavrteli ob bučnih glasovih godbe dravske divizije, da bo veselje. Za spomin pa dobi še vsak posebnik veselice nežen spomladni sopek. Kdor bo zani poklonil srebrni ali papirnati obulus, bo še prav posebno zapisan v naša hvaležna srca. Torej na sigurno svidenje! — Šišenski fantje - pevci.

Iz Maribora

* **Spakedrana krajevna imena.** Marsikod po deželi se ob prevratu ni dovolj pazilo na spremembo prejšnjih nemških spakedran v pravilna slovenska krajevna imena. Tako obstoja n. pr. v Slovenski Bistrici se zdaj deska, ki kaže pot v St. Martin in St. Arh, kar je ostalo od prejšnjega Sankt Martin jrd. V slovenski ljudski govoric se ta dva kraja imenujeta Šmartno na Pohorju in Sv. Arh, zato bi bilo želeli, da bi se tako imenovala tudi povsod in da bi se v tem smislu popravili tudi napisi na deskah.

* **Razstava plinskih aparatov in predavanja o kuhanju s plinom.** V dnevi 20. 21. in 22. t. m. bo v dvorani Zadržne gospodarske banke, Aleksandrova 6, razstava plinskih štedilnikov in kuhaličkov. Obenem bo gospodinska učiteljica tvrdke »Prometeus« iz Nemčije predavala dnevno ob 15. o vprašanju, kako se kuha in peče z malimi stroški udobno in ceneje kakor s premogom. Predavateljica bo omenjene dni od 9. do 12. ure dalje na razpolago posameznim posebnikom in posebnicam razstave za informacije. Obisk je prost.

* **Jožefovi sejmarij v Studencih pri Mariboru!** Trgovski gremij za mariborsko okolico v Mariboru opozarja vse tiste sejmarije, ki nameravajo priiti na Jožefov sejem, da prinesejo obrtne liste s seboj, ker se bo na licu mesta izvršila stroga kontrola in se bo vsem neupravičencem obratovanje zabranilo.

* **Za koncert ameriških zamorcev,** ki bo v Mariboru v ponedeljek 24. t. m. vlada od dne do dne večje zanimanje ter se pričakuje izreden obisk. Zamorci bodo odprli drugo polovico svojega originalnega programa v narodnih nošah (Plantation costumes). Spremljevanje na klavirju oskrbi znana zamorska pianistinja Marguerite Hall. Tudi solista za banjo imajo pevec s seboj. Vstopnice se še dobe.

* **Dve gostovanji in kmečka predstava v gledališču.** Danes gostuje priljubljena gđc. Marica Lubejeva kot Angelček v »Takrat v stari časi«. V sredo 19. t. m. pa gostuje v večerni predstavi operete »Netopir« operetna diva Matilda Kraljeva kot sobarica Adela. V sredo popoldne ob 15. pa bo druga kmečka predstava, izredno vesela burka s petjem in godbo »Radikalna kura«, po znižanih cenah od 8 do 4 Din. Prvotno je bilo predvideno gostovanje gđc. Lubejeve v četrtek 20. t. m. za ab. C., ker pa gđc. Lubejeva lahko pride samo v torek, zunanji abonenti reda C pa žele izključno četrtke, se bo uprava obrnila na zagrebško upravo, da bo gostovanje gđc. Lubejeve vsaj drugi četrtek, 27. t. m. Gostovanje Marice Lubejeve v »Takrat v stari časi« v torek 18. t. m. velja za red B., abonenti reda A pa doue v četrtek 20. t. m. »Našega gospoda župnika«.

* **Tujski promet v Mariboru.** V prvi polovici meseca marca je prepotovalo Maribor in se nastanilo v hotelih ter prenočiščih 1114 tujcev, med temi 209 inozemcev.

* **Olpeševalno in tujsko prometno društvo za Maribor** in okolico ima svojo redno glavno skupščino v četrtek 20. t. m. ob pol 20. v Narodnem domu.

* **Ljudska univerza v Studencih.** V četrtek 20. ob pol 20. predava dr. V. Marja o tuberkulozi.

* **Mestni fizikat v Mariboru** bo za stranke 19. in 21. t. m. zaradi čiščenja uradnih prostorov zaprt.

* **Himen.** V Mariboru sta se poročila v nedeljo g. Joško Košenina, carinski uradnik v Dravogradu in gospica Edita Racek. Bilo srečno!

* **Društvo hišnih posesnikov v Mariboru** pojasnjuje v izogib zamenjav, da naš član g. Albin Novak, trgovec v Mariboru Glavni trg št. 18, ni istoveten z našim novim tajnikom gospodom istega imena.

* **Pevsko društvo Jadran** priredi danes družabni večer na čast Jožicam in Joškom v mali dvorani Narodnega doma. Začetek ob 20.

* **Gremij trgovcev za Maribor in okolico** ima svoj redni letni občni zbor 23. t. m. ob 20. v Gambirnovi dvorani.

* **Naraščanje Drave.** Skoro prozorno čista in letos nenavadno plitka Drava, je prišla vsled zadnjega deževja sedaj zopet polagoma naraščati in se je tudi že močno skakala. Topla pomlad tajni sneg ob gornjem toku in dovaja Dravi vedno nove vodene mase. Dobrodošel bo dvig dravske gladine zlasti spavarjem, ki sedaj niso mogli niti najmanjšega splava spraviti po Dravi.

* **Dve sporini nezdodi.** V nedeljo popoldne sta se pripetili na sportnem prostoru Rapida dve težji nezdodi. Med tekmo SK

Rapida in Villacher Sportvereina si je zvil levo nogo v členu trgovski nameščenec Alfonz Pelko. Rešila postaja mu je nudila prvo pomoč in ga potem odpravila v domačo oskrbo. — Še težja nesreča se je zgodila pri tekmi Svoboda: Zeleničar, na kateri si je trg. nastavljenec Makso Bach zlomil levo nogo in so morali ponestrčenca takoj odpeljati v bolnico.

a— Epileptični napad. V nedeljo ob pol 23 je na Koroški cesti dobil 22 letni ključavničarski pomočnik Karel Šnuderl iz Tovorniške ulice božjasten napad in je obležal v nezavesti. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

a— Iz policijske kronike. V nedeljo zvečer sta bili aretirani Ana H. in Ivanka K. Prva zaradi vlačuganja, druga pa zaradi prepovedanega povratka. Prva je bila odana v bolnico, druga pa sodišču.

Iz Celja

e— Aeroklub »Naša krila« v Celju bo imel svoj občni zbor drevi točno ob 20. v posvetovalnici Mestne hranilnice v Celju. Občni zbor, na katerem se bo razpravljalo tudi o nakupu zemljišča za letališče in o otvoritvi letalca za letanje z brezmotornim letalom, ki ga je društvo zgradilo v lastni režiji, se bo vršil ob vsakem številu članstva.

e— Katera ulica v Celju naj dobi Masarykovo ime? Na petkovi seji celjskega občinskega sveta je postavil župan dr. Gorican predlog, da se ena izmed celjskih ulic preimenuje v Masarykovo ulico. Rešitev tega vprašanja je poverjena šolsko-kulturnemu odsek občinskega sveta. Tudi med prebivalstvom vlada za izbiro Masarykove ulice veliko zanimanja, vendar so mnogi zelo deljena. Največ pristašev ima odločitev za preimenovanje Gosposke ulice. Na drugi strani pa se nasvetuje imenovanje dosedanjega Savinjskega nabrežja na levem bregu Savinje od Savinjskega dvora do železniskega mosta. To nabrežje bo postalo z izvedbo regulacije Savinje nedvomno eno izmed najlepših sprehajališč v Celju in bo gotovo najprimernejša komunikacija, ki naj nosi ime velikega Masaryka.

e— Prošnja usmiljenim srcem. Odbor nabiralne akcije za družine ponesrečenih mornarjev potopljenega parnika »Dakse« se je obrnil na vse Jugoslovane za dobrodoletne prostovoljne prispevke v pomoč in korist sirot nestalih mornarjev. Tako prošnja je prejele tudi celjsko mestno načelnštvo, ki naproša prebivalstvo Celja, da daruje v ta človekoljubni namen in vplača prispevke na mestnem magistratu v sobi št. 2 pri mestnem tajniku z Krusič, pri katerem se nahaja nabiralna polja.

e— Prste si je odžagal. V Mozirju je bil zaposlen na cirkularni žagi 38 letni žagar Ivan Hribernik. Med delom je po nesreči zašel z desnico prebrižno žagine plošče, ki mu je odrezala tri prste popolnoma. Zdravniško pomoč je moral poiskati v celjski javni bolnici.

e— Nesrečen padec. V Kalobju je padel 10 letni učenec Ivan Vrečko tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod kolenom. Zdravi se v celjski javni bolnici.

Damsko in posteljno perilo, fino in elegantno izvršuje proti naročilu po meri M. SRIBAR, Aleksandrova ulica št. 2 (Polez D. Zamparuti). Bogata izbira vseh vrst čipk in krasnih filat motivov.

e— Smrtna kosa. V celjski javni bolnici je preminil v svoji nežni mladosti 21 letni Viktor Polanc, rojen v Dol. Otlici na Gorickem. Primorski rojak se naprošajo, da se polnoštevilno udeleže pogreba, ki bo 19. t. m. ob 16. iz bolnice na okoliško pokopališče.

Iz Škofje Loke

a— Poslednja pot Jurja Groharia. Ob izrednem deževnem popludnem v soboto, je malone vsa Škofja Loka spremenila na poslednji poti posestnika in mizarskega mojstra g. Jurja Groharia. Ko je pred hišo želostno absolvirali pevski zbor turbočno žalsko, se je razvil preko Spodnjega Karlova velik sprevod, ki ga je otvorila škofjeloška godba. Močni četi gasilcev pod vodstvom načelnika g. Ivana Kavčiča je sledila večja skupina vencev s pevskim zborom. Za krasno blagopokojnika so se vrstili globoko užalosteni domači sorodniki, občinski zastop z županom, upr. odbor Mestne hranilnice, predstavniki stanovskih korporacij in organizacij ter dolga vrsta prijateljev in znancev. Ob odprtem grobu so zapeli pevec »Nad zvezdami«, šolski upravitelj v p. g. Friderik Kramar pa se je v lepih besedah poslovil od blagega moža.

a— Zbija sezona. Mladina si zna pomagati. Dočim si je v jesenskih tednih prisluzila novcev z nabiranjem kostanja, zeloda in gob, hitijo fantiči v poslednjem času z lovom na žabe, ki jih je v številnih mlakzah škofjeloške okolice dokaj dobiti. Učenec Ivan je nabral tekoma ene noči 400 komadov. Zabe gredo v prodajo po 50 par.

a— Obisk akademikov v Škofji Loki. Manjša skupina akademikov z beogradske univerze je v soboto prispela v Škofjo Loko. Diverje so si ogledali zanimivosti mesta; zvečer pa so se zbrali v Sokolskem domu in so ob sviranju z lastnimi instrumenti preživeli par zabavnih ur med škofjeločani.

a— »Sestra Marija« v Škofji Loki. Ljubitelje lepih kino predstav posebej opozarjamo na film »Sestra Marija«, ki se je z ogromnim uspehom predvajal v Ljubljani. Predstavi bosta v Škofji Loki izjemoma 2 in sicer ob 17. in 20. uri na praznik sv. Jožefa v Sokolskem domu.

a— Poslennu uradu v Škofji Loki je pridružila v službovanje gđ. Lavra Fras iz Ljubljane.

a— Vandali nadaljujejo. Pred tednom smo ožigosali ravnane nepravilnosti, ki so v poznih parceli g. Otujaca za škofjeloškim gradom obrezali, obelili in pokončali do 20 smrečic, ki se sedaj zaporedoma suše. Očitno zaradi javne graje nasčevanja željni zlikovci so se spravili te dneve ponovno nad naprave g. Otujaca. Brezvestno divjanje ni imelo meje. Tamošnja miza in klopi so lastniku izruvali iz tal, posamezne lesene dele razmetali in jih celo pobesili po smrekah. Skratka, vse napravljene stvari so popolnoma uničili. Dogodek vzbuja splošno ogorčenje in vsi škofjeločani se strinjajo v tem, da se krivce brezobzirno kaznuje. Preiskava je v teku.

Iz Kamnika

ka— Občni zbor Obrtnega društva v Kamniku bo v nedeljo 23. t. m. ob pol 9. v gostilni Cerer z običajnim dnevnim redom in volitvami novega odbora.

Iz Kranja

r— Nocoj bo na družabnem večeru čitalnice v Narodnem domu sestanek vseh Jožic in Joskotov. Seveda vsi drugi tudi vabljeni. Sodeloval bo sonny-jazz.

Iz Tržiča

č— Odlična zahvala. Podmladek Rdečega križa na tukajšnji meščanski šoli je izrazil svoje čestitke ob priliki osemdesetletnice Masaryka glavnemu odboru češkega Podmladka v Pragi, na kar je prejel naslednjo zahvalo: »Dragi prijatelji! Vaša gratulacija k osemdesetletnici g. prezidenta republike Masaryka nam silno razveselila. Srčno se vam za njo zahvalujemo in vam želimo vse dobro in mnogo uspehov. Vašo brzojavko sem oddal pisarni prezidenta republike. Srčno vas pozdravlja dr. Šmakal, osrednji tajnik Podmladka Češkega Rdečega križa.« Tržiški Podmladkarji so na to zahvalo zelo ponosni in če pripomnimo še, da je vnet Podmladkar, ki je obenem tudi naraščajni Sokola, sestavil o Masaryku krasno predavanje, ki ga je govoril na Masarykovi proslavi in žel za svoja izvajanja veliko odobravanje, potem smo povedali, da se naša mladina vzgaja v pravem duhu slovanske vzajemnosti.

č— Dar za družine ponesrečenih mornarjev. V okviru glavnega odbora Jadranske Straže v Splitu se je osnoval odbor za pomoč družinam ponesrečenih mornarjev iz »Dakse«. Vsem šolam in kulturnim ustanovam je poslal nabiralne pole. V Tržiču je izvedel pomožno akcijo Podmladek Rdečega križa na meščanski šoli. Deklice II. in III. razreda so hodele od hiše do hiše in pobirale darove. Nabrale so lepo svoto 331,70 Din in jih že drugi dan odposlale akcijskemu odboru. Lep čin zasluži javno pohvalo.

č— Četrto ponavljanje ljubke operete »Kakor stari tako mladi« je zopet privabilo toliko ljudi, da niso vsi dobili sedežev. Izvajanje samo je malo zaostajalo za prejšnjimi, vendar je bila publika za vse podano prav hvaležna in ni štedila s plaskanjem. Ker zahteva Zveza kulturnih društev notni material nazaj, se v doglednem času opereta ne bo več ponovila. Vsem, ki so pripomogli, da se je opereta spravila na oder, pritiče iskrena zahvala. Le naprej po začrtani poti!

č— Zgrajba sanatorija pri Zegnanem studencu ob počgarski cesti. Pretekli petek se je mudila v Tržiču komisija železniških korporacij pod vodstvom dr. Kavčiča iz Beograda in več drugih odločilnih faktorjev, ki so si ogledali v okolici Tržiča vse znamenite kraje, ležeče na prisojni strani in pod okriljem večno zelenih smrek, da se odločijo za najprimernejši prostor, kjer naj bi se zgradil sanatorij za onemogle železničarje. Komisija je že dolgo časa na potu po naši državi in je prišla proti koncu tudi v tržiško okolico. Po izjavah članov komisije je za gradnjo namernega sanatorija najidealnejši prostor ravnina pri zgoraj omenjenem studencu, to je malo pod vrhom vzpona podgorske ceste na Begunje in Bled, malo prej, preden se pride k Sv. Neži. Kraj je zavarovan pred severnimi vetrovi, odprti proti jugu in nudi najlepši razgled po vsej Gorenjski do Ljubljane. Obdajajo ga krasni smrekovi gozdovi in je kakor nalašč ustvarjen za prirodni park. Trščani ta kraj zelo cenijo in ob nedeljah je na podgorski cesti polno setalcev, da se navzilejo svežega zraka. Po navodilih komisije se bodo v najkrajšem času začela pogajanja za odkup potrebnega sveta. Zelim iz vsega srca, da se namera skoro uresniči in pozivamo vse merodajne činitele, da jo z vsemi močmi podpirajo.

č— Imenovanje. Naučna uprava za strokovno šolstvo pri banki upravi v Ljubljani je imenovala za svojega zastopnika v odboru obrtne nadaljevalne šole g. Globočnika Karla, fužinarja v Tržiču. Čestitamo!

Z Jesenic

s— Velik uspeh Glasbene Matice na Jesenicah. Pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice je priredil v nedeljo popoldne v Sokolskem domu na Jesenicah koncert, ki je v vsakem pogledu sijajno uspel ter je bil za naše mesto izreden in užitek po n. dogodek. Daljše poročilo priobčimo jutri.

Iz Litije

i— Ciganski obiski. Te dni je prišla v Litijo ciganska karavana. Dovedli so cigane orožniki iz Dol pri Ljubljani. Cigani so v ljubljanski okolici delali razne nepravilne ter so preizkušali svoje dolge prste na tuji lastnosti. Zato so jih orožniki izgnali iz sfojega rajona ter jih pri nas izročili našim orožnikom, ki so jih prepeljali v varnem spremstvu preko Bogenšperka na Dolenjsko. Vsa nadležna karavana bo potovala do svoje domačije na Hrvaško v varnem spremstvu bajonetov, ki bodo oddali Milice, kakor se imenuje ta ciganska rodbina, v pristojno občino.

i— Slovo ob g. majorja Dequala. Dosedanji komandir ljubljanske orožniške čete g. major Dequal je predstavljen na novo službeno mesto v Srbijo. V soboto se je poslovila od svojega dosedanjega priljubljenega poveljnika deputacija vseh komandirjev orožniških postaj litijskega okraja, ki spada k ljubljanski četi. Deputacija je vodil vodnik litijskega voda g. Ferlič.

Iz Zagorja

z— Na Jožefovo 19. t. m. gremo vsi Jožeti in Jožice iz Zasavja na Sv. Planino, kamor pridejo ta dan planinci svoj pomladni izlet.

Iz Trbovelj

t— Brezobzirnost. Prišlo se je delo na vrtovih. Nekateri brezobzirni posestniki občestnih vrtov imajo grdo navado, da odlagajo kamenje in drugo nesnago z vrtov naravnost na ceste ali pa na druge javne prostore. Občinska policija naj pazi na take brezobzirne, ki jim primanjkuje vsak čut za lepoto in snago ter jih javi pristojnemu oblastvu, ki bo moralo tudi v tem pogledu napraviti red.

Iz Laškega

l— Radijski koncert Gostilničarske pivovarne, d. d., Laško. V petek 21. t. m. od 21. do 22. ure priredi Gostilničarska pivovarna, d. d., Laško, radijski koncert, združen s kratkim predavanjem o namerah in ciljih nove pivovarne v Laškem. Predavanje bo tudi v nemščini. Predaval bo predsednik pripravljalnega odbora delniške družbe, hotelir g. Ciril Majcen.

t— Avtomobilski promet. Lep nov avto-bus si je nabavil avtomobilski podjetnik g. Kačnik.

l— Opozorilo lastnikom motornih vozil v srezu Laško. Laško sresko načelstvo razglašajo: Pregled vseh motornih vozil, osebnih in tovornih avtomobilov ter motornih koles se bo vršil letos 24. t. m. od 8. do 13. v Trbovljah — kolodvor za lastnike motornih vozil iz občine Trbovlje in Dol in isti dan od 14. dalje v Laškem — kolodvor za motorna vozila iz občine Laško, Sv. Krištof, Marija Grdec, Sv. Lenart, Jurkloster in Loka pri Zidanem mostu. Lastniki motornih vozil se v lastnem interesu opozarjajo, da pravočasno pripeljejo svoja motorna vozila na pregled.

Iz Ptujja

j— Takrat v starih časih v ptujskem gledališču. Po daljšem presledku gostuje mariborsko gledališče v Ptujju v petek, 21. t. m. s predstavo priljubljene operete »Takrat v starih časih«, katere muzika je zelo srčkana in melodiozna, dejanje pa mestoma veselo, mestoma pa ganljivo ljubezensko dejanje iz dobrih starih časov.

Iz Ljutomera

lj— Stavbno gibanje. Kot prvi je pričel letošnje stavbno sezono mesar g. Vaupotič Anton. Ker se mora v kratkem iz lokala v hiši dedičev Aleksandra Vaupotiča izseliti, si zdaj predeluje primeren prostor v svoji hiši na Starem trgu v Ljuto in po vseh predpisih opremljeno mesnico. Pred hišo pa gradi betonski hodnik, ki je po dolgih letih prvi v Ljutomeru, dasi so tudi na drugih krajih potrebni novi hodniki ali pa stari popravila.

lj— »Sokolska ulica«, tako je namreč poseben odsek občinskega odbora imenoval ulico k hiši ključavničarja Karbe in dalje k škodnem in magacinu, je tako, da morajo na njej običajni vozovi in avtomobili. Nujno je potrebna popravila in gramoza.

lj— Sadjarji jadrakujejo, da se še le to spomlad kažejo pogubne posledice lanske zime na sadnem drevju. Marsikatero še lani navidez zdravo drevo hitra in se suši. Potreba po mladem drevju je zelo velika in bo trajala še par let, ker je večinoma

Konec zlorab z 20 odstotnimi boni

Včeraj je bilo zaključeno plačevanje davčnih zaostankov — Nekaj zgodovine od prvih zborah po žigosanju bankovcev do ponarejanja bonov — Dve skupine falziifikatorjev

Ljubljana, 17. marca.

Državni polom avstro - ogrske monarhije vsebuje tako rekoč tudi usodo 20% kronskih bonov, ki so bili izdani pri markiranju kronskih novčanic nekdanje avstro - ogrske banke. Te novčance vsebujejo prav pestro in temno zgodovino. Nekateri so z njimi bogateli, drugi so čez noč postajali reveži. Premeteni špekulantje so na njih zaslužili ogromne vsote.

Z uredbro od 25. decembra 1918 je naše finančno ministrstvo najprej prepovedalo uvoz papirnate denarja, zlasti kronskih novčanic. Hkratu je finančni minister odredil konfiskacijo in žigosanje vseh na jugoslovenskem ozemlju se nahajajočih a. o. novčanic. Davčne uprave, denarni zavodi in občine so lastnikom novčanic po nalogu finančnega ministra z dne 13. januarja 1919, pritskale na bankovce »štamplike«, da so se jugoslovenske novčance tako razlikovale od ostalih v Avstriji in drugod. Stvar je bila takrat prav primitivno izvedena. V Sloveniji so začetkom 1919 žigosali za 586 milijonov 623.339 K raznih bankovcev po 1, 2, 10, 20, 100 in 1000 K. Malu pa so se pojavile velike goljufije, bili so v mnogih primerih ponarejeni žigi.

Da se ustavi poplava falziifikatov, je finančni minister z uredbro 13. novembra 1919 odredil državo, a natančneje žigosanje odnošno markiranje. Na bankovce so se morale prilepljati posebne »markice«. Hkratu je bil ukazovan 20% odteglaj pri žigosanih kronskih novčanicah. To žigosanje so prav tako izvedle davčne uprave, denarni zavodi in občinske uprave. V Sloveniji se je pričelo žigosanje 25. novembra 1919 in je trajalo do konca leta. Takrat so »markirali« v Srbiji in Črni gori za 620.517.405 K raznih avstrijskih novčanic po 10, 20, 100 in 1000 K. V ostalih pokrajinah pa za 5.066.089.325 K.

Finančni minister je pozneje v finančnih zakonih določil, da lahko lastniki 20% kronskih bonov plačujejo svoje davčne zaostanke do 1. 1927, s temi boni, pozneje pa se je podaljšalo plačevanje davčnih zaostankov, ki so izvirali do konca leta 1928. Prva leta ni bilo opaziti prav nikakih borznih spekulacij s temi boni. Ljudje so bone hranili nekateri pa so jih kar zavrgli. Proti koncu lanskega leta so se pojavile prve spekulacije z boni. Spekulacije so takrat bone plačevali po 30 do 40 % nominalne vrednosti. Mnogi so že takrat bone prodali. Tako je znan neki večji denarni zavod, ki je prodal za pol milijona bonov, dočim jih je skušal zadnje dni kupovati po 60 do 80 odstotkov.

Prve spekulacije in goljufije

Dne 10. januarja letos je finančni minister objavil zakon o jemanju iz obtoka in uporabi potrdil, izdanih po členu 10. zakona o vojni škodi in 20% kronskih priznancih. Za začetkom januarja so se v slovenskih in drugih listih pojavili oglasi interesentov, ki so ponujali za kromske bone gotove odstotke, in sicer najprej po 50, pozneje 60, 70, 80 in zadnji čas celo po 95 % nominalne vrednosti. Z boni, ki so se glasili na razna imena, so lahko po zakonu davkonaleževalci plačali vse svoje davčne zaostanke do konca leta 1928. Čim je bila podana ta izredna ugodnost, že je bilo odprto polje za razne spekulacije.

Na kmeth, zlasti v oddaljenih gorskih vaseh, kjer ljudje malo čitajo novine in se ne zanimajo za razne finančne in druge spekulacije so se dan z dnem pojavljali mladi agentje in sumljivi ljudje, ki so ne-

Dober večer

polepša Vas

ELIDA

CREME DE CHAQUE HEURE

Ta krema medle barve daje teintu nežni izgled alabastra. Ona je tajnost vsake kraljice lepote. Rabi jo vsako uro, ker je zmeraj nevidljiva, toda vedno deluje.

Senesveti, nemaže.

Elida Creme de Chaque Heure

vse starejše drevje uničeno. Sadnega naraščaja pa je premalo. Nekateri si pomagajo tako, da kradejo drevesničarjem drevesa iz drevesnic ali celo sadjarjem iz sadovnjaka. Čudno je, da so se zdaj še tudi zajci lotili mladitve dreves, ko imajo vendar letos povsod dovolj hrane. Najbrž jih srbijo predolgi gladci, ki si jih niso pozimi nikjer obrisali.

vrsta ponarejevalcev je s kemičnimi sredstvi izbrisala imena lastnikov bona, prav tako vse zneske in nato na novo napisala poljubna imena in poljubne zneske. Ponarejevalci so bili trdno prepričani, da jim oblasti ne bodo prišle na sled, če: saj niko ne bo kontroliral ponarejenih bonov.

Finančna uprava pa je bila previdna in previdni so bili tudi denarni zavodi in bančni posredovalci. Ob priliki žigosanja so namreč morale komisije napraviti tudi tako zvane »jukse«. Ki so jih potem morale predložiti takratni finančni delegaciji v pregled. Ta je napravila zase v svrhu kontrole prepise, a originalne »jukse« je poslala finančnemu ministrstvu.

Naglo odkritje falziifikatov

Ponarejeni boni so se v Ljubljani ojavili koncem februarja. Vrgli so jih na trg zagrebški ponarejevalci. O prvih odkritih falziifikatih je »jutro« že 4. marca obširneje poročalo. Stiri ponarejene bone v skupni nominalni vrednosti 186.000 K je kupil trgovec g. Fran Kham. V njegovo trgovino je 26. februarja prišel okoli 45 let star, visok in vitez moški, ki se mu je predstavil za Frana Petkovška iz Celja. G. Kham je bone še isti dan prodal naprej g. Miru Jankoletu, lastniku lista »Merkur«. Dozdevnemu petkovšku je g. Kham izplačal le polovico, dočim msi je pridržal 14.000 Din z motivacijo, da mu jih takoj izplača, čim prejne legitimacijo. Še 28. februarja pa je bil g. Jankole obveščen od finančne direkcije, da so boni ponarejeni. G. Kham je takoj prijavil zadevo ljubljanski policijski upravi. Kmalu se je neznanec, ki ni šlutil, da so že ugotovili falziifikacijo, začetkom marca pojavil v trgovini g. Khama ter mu predložil društveno izkaznico nekega društva »Istra«. G. Kham je neznanec odnošno g. Petkovšku dejal, naj malo počaka. Moški je zaslužil, da mu je nastavljena past ter jo je urno popihal iz trgovine.

Policija, ki je med tem časom že ugotovila neznančeno identiteto, je začela goljufo zasledovati. Ta pa je lepo živel v Zagrebu. Ko je v slovenskih listih čital, da so mu na sledu, je pobegnil iz Zagreba ter nekaj časa potikal okrog po Sloveniji. Naposled mu je zmanjkalo denarja.

V soboto popoldne je prišel na deželno sodišče k preiskovalnemu sodniku g. A. Radeju neznan človek ter kratko dejal:

— Gospod sodnik! Tukaj sem. Mene naslednje zaradi bonov. Jaz sem Viljem Hribar. Ne maram, da bi me okrog iskali. Jaz sem tisti, ki sem prodal ponarejene bone.

Preiskovalni sodnik je takoj odredil zapor Viljama Hribarja, ki je bil danes popoldne zaslišan o vseh podrobnostih, kako je bone ponarejal in kdo so njegovi komplici.

Viljem Hribar, rojen 1884 v Trstu, je bil zaradi goljufije večkrat kaznovan. Izdal se je za zalesnega trgovca. Zadnji čas je bival v Zagrebu, kjer je imela njegova hčerka malo gostilno pod imenom »Soča« v bližini glavnega kolodvora v Berislavičevi ulici.

Druga ponarejalska družba za mrežami

V četrtek 13. t. m. so bili odpeljani v preiskovalni zapor ljubljanskega deželnega sodišča: trgovski potnik Leopold Pimat, rojen 1889 v Homcu pri Kamniku, brivski moister Anton Turk, rojen 1899 v Čabru, in tesarski moister France Brezec, rojen 1900 v Studenem pri Postojni, pristojen v Planino na Notranjskem, zadnji čas stanujoč v Zabičku pri Mariboru. Ta družba je neodvisno od Hribarjeve družbe tudi ponaredila 20% kronske bone. Leopold Pimat je začetkom marca prodal vinskemu trgovcu Ivanu Lasanu bon, glaseč se na nominalno vrednost 78.000 K. Trgovec je Pimatu predal za bon 13.650 Din. Lasan je bon predložil davčni upravi, a ta takoj finančni direkciji, ki je ugotovila, da je bil bon na prav enostaven način ponarejen. Bon je bil prvotno last Kornelije Škerbičeve iz Ljubljane. Ta je l. 1919, izročila v žigosanje 3900 K ter je dobila bon za 780 K. Ponarejevalci so pripisali k temu znesku »samo« dve ničli. Vsi aretiranci so pred preiskovalnim sodnikom priznali, da so bili udeleženi pri ponarejanju.

GOSPODARSTVO

Skupne ali ločene gospodarske zbornice

Pod gornjim naslovom prinaša beograjski »Trgovinski glasnik« od 16. t. m. zanimiv članek, ki pravi, da tudi v srbijanskih gospodarskih krogih prodira spoznanje, da morejo le močne skupne zbornice koristno zastopati interese gospodarstva. V tem članku se v glavnem izjavja naslednje:

Razdelitev naše kraljevine na upravna področja logično zahteva novo razdelitev zborničnih področij, kati razdelitev na upravna področja odgovarja v glavnem ekonomski strukturi in gospodarskemu življenju posameznih banovin. Sprememba zborničnih področij in ustroja zbornice pa je mogoče le z zakonom. Ker je to vprašanje trenutno zelo aktualno, bi bilo potrebno, da o tem podajo svoje mišljenje vsi iskreni prijatelji gospodarstva. Upoštevati pa je treba, da bi nas mišljenje širokih mas ali gospodarskih organizacij blizu dovedlo na stranopati, kajti gospodarski krogi običajno podležijo vplivu svojih voditeljev, ki so pogosto subjektivni, ker želijo biti voditelji. Vprašanje ureditve področja in ustroja zbornice tudi ni mogoče rešiti na podlagi mišljenja posameznih zbornic, ker so med njimi tudi take, ki vidijo predvsem svoje interese, moralni prestiž in materialno korist. Samo mišljenja objektivnih gospodarstvenikov in poznalcev gospodarskega življenja morejo tu biti koristna.

Na podlagi zakona o obratih so bile v mali predvojni Srbiji ustanovljene ločene zbornice za glavne gospodarske panoge, s sedežem v Beogradu. Za takratne razmere je to bilo morda dobro, ker je Srbija hotela za vsako ceno zasnovati svoj lastno industrijo, v čemer so srbški obrtniki videli neko nevarnost. Z ustanovitvijo petkrat večje države in z napredkom naše industrije je življenje samo spreminilo ta predpis brez formalne spremembe zakona. Skupne zbornice so bile po vojni ustanovljene v Skoplju in Podgorici. Sam tok gospodarskega življenja zahteva, da se vsakomur sistem skupnih zbornic. Do tega bi gotovo že prišlo, če ne bi bilo odpora pri beograjskih zbornicah, zlasti pri Obrtni zbornici, ki pravi, da tudi med obrtniki v drugih pokrajinah sistem ločenih zbornic. Neumestno je misliti, da bi se dovolilo razcepiti skupno zbornico tam, kjer že obstojajo in že desetletja uspešno delujejo.

Niti ena panoga našega gospodarstva ni tako razvita, da bi bila v stanju samostojno se razvijati in tudi vsi glavni pogoji za razvoj so skupni. Tudi ni misliti na to, da bi bilo pri ločenem delovanju gospodarskih krogov manj trenja. Nasprotno, življenje nam je pokazalo, da je med posameznimi gospodarskimi panogami manj nasprotij in manj nasprotujočih si zahtev, baš tam, kjer so gospodari združeni v skupnih zbornicah. To je povsem razumljivo, kajti v skupnih zbornicah se nobeno vprašanje ne rešuje brez soglasnosti interesiranih gospodarskih panog. Pa tudi če tega ne bi bilo, se moramo vprašati, ali je naše gospodarstvo tako močno, da more vzdrževati številne ločene zbornice. Ustvarjanje ločenih zbornic z velikimi področji pa gotovo ni priporočljivo in bi pomenilo opustiti ukrepe za lečenje akutne bolezn.

— Avstrija grozi onemogočiti sporazum v Zenevi. V glavni komisiji konference za carinsko premirje so dela že toliko napredovala, da je predsednik Colijn v soboto odredil poskusno glasovanje glede prvega člena novega načrta konvencije, sestavljene na podlagi francoskih predlogov. Nov načrt sicer ne predvideva carinskega premirja, vendar pa obsega dolžbe, ki se nanašajo na stabilizacijo obstoječih trgovinskih pogodb v svrhu stabilizacije carin. Prvi člen tega načrta konvencije določa, da se države podpisnice te konvencije obvezujejo, podaljšati veljavnost vseh trgovinskih pogodb do 1. aprila 1931. Pri glasovanju se je izkazalo, da je 17 držav pripravljenih brezpogojno sprejeti to konvencijo. 5 držav je vezalo pristane na gotove pridržke in le ena država, in sicer Avstrija, je zavzela odklonilno stališče. Češkoslovaška in Jugoslovija sta svoj pristop vezali na pristop sosednjih držav. Tako grozi odklonilno stališče Avstrije onemogočiti sporazum, kajti od pristanka Avstrije je odvisen pristane Jugoslavije, Češkoslovaške in Švice. Držanje Avstrije je povzročilo precej nevolje, zlasti ker je Avstrija ona država, ki vedno trdi, da je zaradi carinskega protekcionizma od vseh evropskih držav v svojem gospodarskem razvoju najbolj prizadeta. V poučljivih krogih se zadržuje, da kompromis se na novem izključen ter bo komisija skušala doseči sporazum med Avstrijo, Jugoslavijo, Češkoslovaško in Švico. Avstrija izmenjuje svoje stališče s tem, da mora izvesti svoj agrarno zaščitni program in se v tem pravcu baš pogaja s sosednjimi državami, predvsem z Jugoslavijo.

— Povišanje železnih tarif za drva ostane tudi po 1. aprilu v veljavi. Kakor znano, je generalna direkcija z nedavnim razpisom uinila za drva 20% sezonsko povzvišanje tarif po 31. marcu, dočim je za premog in gradbeni material uvedla nove vozniške razrede. V »Saborajnem vesniku«

št. 10 pa je objavljen nov razpis, po katerem se drva v vagonih izjemne tarife 2 a tarifirajo od 1. aprila t. l. dalje po ugodnostnem razredu 3 b, ki je enak dosedanjemu razredu 29 a, uvedenem s 1. septembrom prelet. Leto povodom 20% povišanja tarif. Za drva ostane tedaj to povišanje tudi v bodoče v veljavi. Pri izvozu bodo drva po 1. aprilu tarifirana po ugodnostnem razredu 29.

— Tarifne spremembe. Plošče iz kamna in mramorja, popolnoma izdelane se tarifirajo (ako niso kiparski izdelki) v celih vagonih pošiljkah iz postaje Split do imena navedenih postaj (med njimi Ljubljana glavni kolodvor in Maribor po razredu B namesto po razredu A. — V izjemno tarifo št. 121 jugoslovensko-italijanske tarife za izvoz jermenja, pšenice, rži in koruze so bile sprejete razen drugih ljudi tudi še postaje Golenja Lendava in Murska Sobota.

— Statistika našega združništva. Glavna združna zveza je kot vrhovna organizacija jugoslovenskega združništva izdala obsežno statistiko jugoslovenskega združništva gibanja za leta 1925, 1926, in 1927. Na 150 straneh velikega formata obsega to delo podrobno statistiko vseh združniških zvez v naši državi, stanje članstva, gibanje bilane, dohodkov, izdatkov, hranilnih vlog, obrestne mere, prometa (specificirano po raznih vrstah blaga), kakor tudi skupne bilance raznih vrst zadrug. (Cena 40 Din.)

— Glasnik Zavoda za unapređivanje spolne trgovine. Izšla je druga številka Glasila Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, ki vsebuje zanimive razprave o gospodarskih in trgovinskih razmerah Turčije in Poljske, o trgovini namiznega »adja« v Franciji, Angliji, Zedinjenih državah in Kanadi, o trgovini z jajci in njenih nedostatkah pri izvozu iz Jugoslavije, o svetovni proizvodnji žita v l. 1928./29., o možnosti izvoza našega vina v Avstrijo ter mnogo drugih zanimivih informacij za izvoznike.

— Konkurz je razglašen o imovini Medveda Ludvika, posestnika in lesnega trgovca na Jagenici pri Radečah (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Radečah 31. t. m., oglasitveni rok do 15. aprila, ugotovitveni rok 29. aprila).

— Evidenca slabih plačnikov v Zagrebu. Včeraj se je vršila v prostorih zagrebske zbornice za TOI anketa interesentov, predvsem trgovcev in industrijancev, na kateri se je razpravljalo o vprašanju uvedbe evidence slabih plačnikov pri Zbornici, da bi se tako v trgovini in industriji omejile izgube pri terjatvah za dobavljeno blago.

— Oddaja krovskih in klesarskih del. Gradbeni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede oddaje krovskih in klesarskih del pri popravilu starih v območju prog. sekcij Ljubljana gl. pr. Ljubljana gor. dol. in Zidani most. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.)

— Oddaja betonskih del. Gradbeni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe glede oddaje del za napravo betonskega rezervarja za olje pri postajnem poslopiu postaje Škofja Loka. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.

— Dobave. Strojni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 400 kg barve, do 21. t. m. glede dobave 1 pisalnega stroja in 1 računskega stroja; gradbeni oddelček do 21. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg oljnatega minija in razne krovneke materiala, 700 m² drobljenega gramoz, raznega lesa, 32.000 komadov zidne opeke; prometno-komercialni oddelček pa do 24. t. m. ponudbe glede dobave stolov. (Pogoji so na vpogled pri navedenih oddelkih.) — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 15.000 kg okroglega železa, do 28. t. m. pa glede dobave brusilnih plošč. — Direkcija državnega rudnika Zabukeyca pri Celju sprejema do 3. aprila ponudbe glede dobave 1100 komadov hrastovih pragon. Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 8. aprila ponudbe glede dobave 500.000 komadov kapsul. Dne 5. aprila se bo vršila pri komandi mornarice v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave večje količine različnih olj, bencina, petroleja, konsistentne masti ter glede dobave bombaza za čiščenje, 8. aprila pa glede dobave 111.900 metrov različnega platna. — (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

— Dobave. Dne 31. t. m. se bo vršila pri dravski finančni direkciji v Ljubljani ponovna ofertalna licitacija glede dobave 30 stazarskih, s krznom podloženih plašev za organe finančne kontrole. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjeni direkciji.)

— Oddaja zakupa buffeta na postaji Dravograd. Meža se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. aprila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI, pogoji pa pri omenjeni direkciji.)

BORZE

17. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab, le v devizah London in Curih je bilo nekaj potrebe. Zaradi zopetne okrepitve švicarskega franka so tečaji deviz tudi

pri nas popustili. Tako je deviza London nazadovala od 275.43 na 275.27, deviza New York od 56.53 na 56.505, deviza Dunaj od 7.9792 na 7.9754 itd.

Na zagrebskem efektnem tržišču se je v Jovna škoda danes ponovno nekoliko okrepila ter se je trgvala za aranžma po 418, za kaso po 417 — 419, za april po 418 in za december po 424 — 425. Tudi Blairova posojila so bila vrsta ter je prišlo do prometa v 8% po 94.5 in v 7% po 83.5 — 83.75. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki po nespremenjenih tečajih. Union banka se je po odbitku kupona (20 Din) trgvala po 190. Med industrijskimi papirji so bili zaključki v Trboveljski po 465 — 470 in v Slaveksu po 75.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22.705, Berlin 13.4875 — 13.5175 (13.5025). — Dunaj 7.9937. — Budimpešta 9.5003, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095). — Dunaj 796.04 — 799.04 (797.54). — London 274.87 — 275.67 (275.27). — Newyork 56.505, — Pariz 221.54. — Praga 167.39 — 168.19 (167.79). — Zagreb. Pariz 220.34 — 222.34, London 274.87 — 275.67, Newyork 56.4050 — 56.6050, Bruselj 789.37 — 792.37, Milan 295.383 do 297.383, Amsterdam 22.6750 — 22.7350, Berlin 13.4875 — 13.5175, Dunaj 796.04 do 799.04, Curih 1094.4 — 1097.4, Praga 167.39 do 168.19, Budimpešta 988.16 — 991.16. — Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.21, London 25.115, Newyork 516.58625, Bruselj 72, Milan 27.0550, Madrid 64.50, Amsterdam 207.20, Berlin 123.19, Dunaj 72.76, Praga 15.31, Varšava 58.0750, Budimpešta 90.30, Bukarešta 3.07, Sofija 3.745.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 96 bl. 7% Blair 84.5 bl. Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Kreditni zavod 160 den., Strojne 75 den., Vevče 132 den., Ruše 250 do 260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 417.25 — 417.50, za april 418 — 419.5, za december 423 — 425, investicijsko 84 — 85, agrarne 51 den., 8% Blair 94.25 — 95, 7% Blair 83.625 — 83.875, bančne vrednote: Prastedionia 850 den., Union (ex coupon) 189 — 190, Jugo 88 — 89, Narodna 8900 — 8976, Srpska 165 den., Zemaljska 137 — 138, Poljo 65.125 — 66, Kreditna 101 — 105, Hrvatska 50 — 52, industrijske vrednote: Narodna žumska 39 blago, Gutmann 185 — 190, Slaveks 75 — 76, Slavonija 200 den., Drava 267 — 315, Seferana 385 blago., Brod vagon 105 — 110, Vevče 125 den., Dubrovačka 430 den., Trbovlje 464 do 468.

Beograd. Vojna škoda 417 — 418.5 zaklj., za december 422 zaklj., investicijsko 84.5 zaklj., Narodna 8336 zaklj.

Blagovna tržišča

Jajca.

+ S tržišča jajc. Ker so inozemske bladilnice zopet pričele kupovati blago za konzerviranje, je nastopila na tržišču jajc črtovala tendenca. Pri nas plačujejo sedaj izvozne tvrdke blago po 80 par za komad, do čim se je cena še pred kratkim gibala po višini 60 — 70 par. Na berlinskem tržišču so preteklo soboto notirali jugoslovenska jajca 7 — 7.25 pf za komad napram 6.25 do 6.50 pf zadnjo soboto.

Les

+ Ljubljanska borza (17. t. m.) Tendence za les mlačna. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za 2 vagona lepega borovega oglja (canello), za 5 vagonov drogov smreke, jelke, bor, lahko neobdelano ali sveže blago, 4—8 m dolžine, 8—10 cm premera na vrhu in za 2400 komadov rezanih remelinov (8/8 cm, v dolžinah 253 cm, po možnosti hrastovih, bukovih, eventualno od kostanja ali akacije). Nudi se 100 m³ hrastovih neobdelanih plhov (L. II., v dolžinah 90, 110 in 130 cm, od 2.50 m dolž. navzgor), borovina, mehki les v raznih dimenzijah, stavbni les in hrastovina.

Žito.

+ Žitni trg (17. t. m.) Po katastrofalnem nazadovanju cen zlasti na budimpeštanski borzi, je nastopilo danes pomirjenje. Pri tendenci so se tečaji v Budimpešti danes ponovno dvignili in tudi na našem tržišču so se cene nekoliko popravile. Povpraševanje po blagu se je občutno dvignilo.

+ Ljubljanska borza (17. t. m.) Tendence nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač 30 dni): baška, 80 kg po 252 — 255.50, 78 kg po 247.50 — 250, 77 kg po 242.50 do 245; rž: baška, 72/73 kg, mlevska tarifa, plač 30 dni po 195 — 197.50; koruza: baška, času primerno suha po 135 — 137.50, sušena, mlevska tarifa po 162.50 — 165, navadna tarifa po 170 — 172.50; oves: baški, navadna tarifa 195 — 197.50; moka: »ogr., lco Ljubljana, plač po prejemu po 405 — 410.

+ Novosadska blagovna borza (17. t. m.) Tendence stalna. Promet: 3 vag. pšenice, 79 vag. koruze, 4 vag. moka, 1 v. oves. Pšenica: baška, 77 kg 187.5 — 192.5, 78 kg 190 — 195, gornjebaška, 78 kg 187.5 — 192.5, banaska, Tisa, šlep, 78 kg 192.5 — 197.5, sremska 77 kg 180 — 185. Ječmen: baški in sremski 110 — 115, Koruza: baška in sremska 80 do 85, banaska 75 — 80, baška, ladja Dunav, Bega, za marc 82.5 — 85; za april — maj 85 do 90. Moka: baška »00« 325 — 335; »2«

285 — 295; »5« 230 — 240; »6« 172.5 — 177.5 7« 130 — 135; »8« 90 — 95.

+ Budimpeštanska termiska borza (17. marca). Tendence trdna; promet živahen. Pšenica za marc — (obračunski tečaj 18.80), za maj 19.80 do 19.82 (19.70), za oktober 19.82 — 19.83 (19.80); rž: za marc — (10.80), za maj 11.30 — 11.32 (11.30); koruza: za maj 11.40 — 11.42 (11.30), za julij 11.70 — 11.75 (11.70), tranzitna za maj 10.40 do 10.45 (10.30).

Dopisi

ST. VID NAD LJUBLJANO. V nedeljo je priredil prosvetni odsek Sokolskega društva v St. Vidu pri »Sicem Jancu« v Zapužah ljudsko igro Manice Komanove »Prisega ob polnoči«. Zanimanje za igro je bilo tolikšno, da so bile vstopnice vnaprej razprodane. Mala dvorana je bila nabito polna in je bilo treba odpreti še gostilniško sobo, ker se gledalci drugače niso mogli geniti. Da je naša rojakinja Manica predstavi prisostvovala, se razume. Saj je bila sredi svojih domačinov, mladih in starih, katerih vsak ji je stisnil roko v pozdrav ter z njo malo pokramljal. Po prvem dejanju je morala celo na oder, kjer jo je prosvetar Sokola v kratkem nagovoru v ime nu prosvetnega odseka in gledalcev presrečno pozdravil. Igralka Anka pa ji je izročila sopek rdečih nageljnov in znak spoštovanja in ljubezni. V lepo izbranih besedah se je Manica zahvalila za prijazni pozdrav. Dolgo in burno odobravanje je sledilo besedam Manice Komanove. Igra je nad vse lepa, pristno domača in je vsem tako ugajala, da se celo v odmorih med dejanji niso genili s sedežev, da bi vendar nič ne zamudili. Igralci in igralki so svoje vloge prav dobro rešili, pa tudi prizorišča so bila prav dobra. Igra bodo v nedeljo, 23. t. m. ponovili.

MALA NEDELJA. Narodno kulturno društvo priredi na Marijin praznik 25. t. m. točno ob pol 6. v Društvenem domu akademijo v proslavo Materinskega dne. Na sporedu je: petje (moški in mešani zbor), tamburanje, govor in recitacije ter krasna drama »Materino srce«. K obilni udeležbi vabi vse od blizu in od daleč odbor.

VOJNIK. V nedeljo 23. in torek 25. t. m. ob 15. bo vprizorjena v dvorani prekrasna tridejanska igra »Golgota«. Za predstavo, ki bo prva te vrste v Vojniku, vlada veliko zanimanje, saj so vloge v najboljši zasebni, izvršne kostume posodi Narodno gledališče v Ljubljani in predstava bo odigrana v lepi, moderni scenaciji. Obeta se, da bo dvorana obkramat popolnoma zasedena.

LJUTOMER. Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe priredi krožek poučnih gospodarskih predavanj s filmom in sicer dne 23. marca po rani službi božji v Veržeju, popoldne istega dne na Cvenu, dne 24. ob 16. v Cozanjevihi, in dne 25. marca ob 9. uri v Ljutomeru, Sokolski dom. Najnoveše veleznarjive filme o obdelovanju zemlje v najnaprednejših kmetijskih deželah bo predvajal šef Agrikulturno-kemičnega urada iz Zagreba G. Pušnik.

SLOVENJGRAD. Pred pustom smo imeli nekaj zabavnih prireditev, prednjačile so vsakekar sokolske, gasilske in obrtniške veselice. Najlepši je bil običajni »Kurentov večer«, ki ga priredi vsako leto tukajšnji salonski orkester. Mnogo smeha je povzročilo šaljivi list »Kurent«, ki izhaja ob polnoči vsako leto na pustni torek in zabavno ovekoveči vse krajevne dogodke. Naše mesto se zaveda, da je važna obmejna narodna poslojanka in prosvetna bilanca je zelo aktivna. Središče vsega dela je novi »Sokolski dom«. Dramatični odsek SKJ je vprizoril v zadnjem času: veseligr: »Lokalna železnica in burko: »Maks v škripih«. Velik uspeh je končno dosegla vprizoritev znane zabavne igre: »Radikalna kurac«, ki jo je priredilo tukajšnje pevsko društvo s sodelovanjem salonskega orkestra. Zelja občinstva je, da se ponovi še tretjič! Dramatski odsek SKJ pripravlja burko: »Pred poroko«, 6. aprila pa uprizorila ženska in moška podružnica CMD drama »Dom«. Zelo dostojno je proslavil SKJ 80-letnico prezidenta Masaryka s slavnostnim predavanjem. S priznanjem moramo omeniti človekoljubno akcijo »Kola jugosl. sester«, ki oskrbuje že vso zimo okrog 150 otrok obel šol s toplim kosilom! Zaradi neugodnega vremena se letos ni mogel posebno uspešno gojiti smučski sport, a vneti smučarji se niso obupali! Res je zapadel novi sneg, toda po dežju. — Kakor se govori, hočejo odvzeti našemu mestu sreško poglavarstvo in ga baje prnesti v Soštanj. Izguba bi bila za nas zelo občutna. Morda so pa to le pobožne želje nekaterih. — 6.

DRAMLJE. Kmetijska nadaljevalna šola v Dramljah je zaključila šolsko leto v nedeljo 9. t. m. v poslopiu stare šole. Kolike važnosti je ta šola za napredek kmetijstva, je pokazala prisrčna prireditelj, s katero so fantje zaključili prvi letnik. Vodja šole je bil gosp. Simon Gorišek, učitelj iz St. Jurja ob južni železnici. Iz letnega poročila je razvidno, da je število gojencev med letom naraslo, kar daje najlepše pričevanje onim, ki so poučevali na šoli. Od časa do časa nabit poim razred je pričal, da je uživala kmetijska nadaljevalna šola že v prvem

letu svojega obstoja največje zanimanje med ljudstvom. Na zaključni prireditvi je župnik gosp. Sigl v daljšem govoru vzpodbudljivo vplival na vse navzoče. Njemu kakor tudi šolskemu upravitelju gosp. Korbarju gre velika zahvala, da se je kmetijska nadaljevalna šola v Dramljah tako lepo razvila in da ima sigurno bodočnost. Nagovori kmetijskih fantov so bili jedrati, smiselni in so pokazali lep uspeh šole. Fantje so nato zapeli nekaj lepih narodnih pesmic, katere so večbali ob večerih po pouku. G. inž. Koprivšek, ki je vso zimo skupno z gosp. Goriškom hodil predavat ob vsakem vremenu, je zaključil lepo uspešno prireditelj v lepo zasnovanem govoru, v katerem je stavil kmetiskemu ljudstvu za vzgled učitelja, voditelja in predstavnika češkoslovaškega naroda dr. Masaryka, katerega 80-letnico praznuje ves slovenski svet. Gosp. Drogenik je nato izrazil svoje veselje nad lepo prireditvijo, ki kaže, da ostanejo Dramlje stebler gospodarskega napredka v celjskem srezu. Po oficijelnem delu je nastopil neoficijelni del. Fantje in dekleta so presenetili goste z zlato domačo kapljico, domačimi poticami in klobasami. V najrazganejšem razpoloženju, ob prepevanju lepih slovenskih pesmi in ob nagovoru so fantje preživeli še urico skupnega veselja.

GORNJI GRAD. Sokol je priredil preteklo nedeljo Masarykovu akademijo, kateri so prisostvovali zastopniki uradov in zastopniki raznih tukajšnjih društev ter mnogobrojno občinstvo. Z jugoslovensko in češko himno je bila proslava otvorjena, na kar je povzel besedo starosta dr. Rak Janko, ki je v lepo podanih besedah orisal slavljenočeno življenje in njegovo delovanje. Kot tretja točka sporeda se je uprizorila živa slika. Sedila je telovadna moške in ženske dece. Nato so zastopniki uradov in društev na posobni v ta namen pripravljene listi izrazili čestitke in z himno »Hej Slovani« je bila akademija zaključena.

SV. ANTON V SLOVENSKIH GORICAH. Naše Tamburško društvo je preteklo nedeljo vprizorilo burki »Krojač Fips« in »Kakršen gospod, takšen sluga«. Igralci, med katerimi je bilo mnogo novincev, so podali svoje vloge izvršno, publika pa se je zopet enkrat pošteno nasmejala Fipsu in slugi. — Po odigranih igrah se je sestel odbor Sokola k svoji seji, ki so ji prisostvovali delegati Sokola od Sv. Jurja ob Ščavnici. Starosta našega Sokola br. Tušar je otvoril sejo in pozdravil navzoče, predvsem pa zastopnike Sokola od Sv. Jurja ob Ščavnici. Nato je prevzel besedo polstarosta Sokola od Sv. Jurja ob Ščavnici br. Belec, ki je v svojem govoru poudarjal pomen skupnega delovanja obeh društev v vseh ozihi. Vsi navzoči so pozdravili ta predlog v nadi, da postanemo močan sokolski tabor na robu Slovenskih goric.

18-letna imejtelka dveh svetovnih rekordov

Znana ameriška letalka, gđ. Ellinar Smithova, ki ji je komaj 18 let, je postavila nov svetovni rekord za ženske. Dosegla je s svojim aparatom okrog 9000 m višine. Ta poskus bi bila kmalu plačala s ceno lastnega življenja. V višini ji je namreč odpovedala dihalna naprava s kisikom in je izgubila zavest. Letalo je začelo padati. Padlo je že 1500 metrov, ko se je Smithova osvestila in z izredno prisotnostjo duha dobila krmilo spet v svojo oblast. Smithova leta že od svojega 16. leta. Pred nedavnim si je pridobila svetovni rekord v vztrajnem poletu za ženske, ki znaša 26 ur 24 minut. L. 1928. so ji za kazen prehodno odtgnili dovoljenje za letanje, ker je tvegala vratolomen polet.

»Za 50 Din vam izderem zob z bolecini, za 100 Din pa brez bolecine.«
»Prosim, izderite mi ga rajši za 75 Din, toliko, mislim, bom lahko preslesla.«

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20

Torek, 18.: Glavni dobitke, Red E.
Sreda, 19.: Za ljubezen so zdravila. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20

Torek, 18.: Glumači, Gianni Schicchi. Gostovanje tenorista Hübnerja iz Bratislave, Red B.
Sreda, 19.: Ob 15. Netopir. Na korist Udruženja gledaliških igralcev. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob pol 20. Hasanaginica. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20

Torek, 18.: Takrat v starih časih. B. Kuponi.
Sreda, 19.: Ob 15. Radikalna kurac. — Kmetijska predstava. — Ob 20. »Netopir«. Gostovanje gospe Matilde Kraljeve. — Kuponi.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20

Petek, 21.: »Takrat v starih časih«. Gostovanje Mariborčanov.

Ljubljanska opera

Gostovanje gosp. Hübnerja.

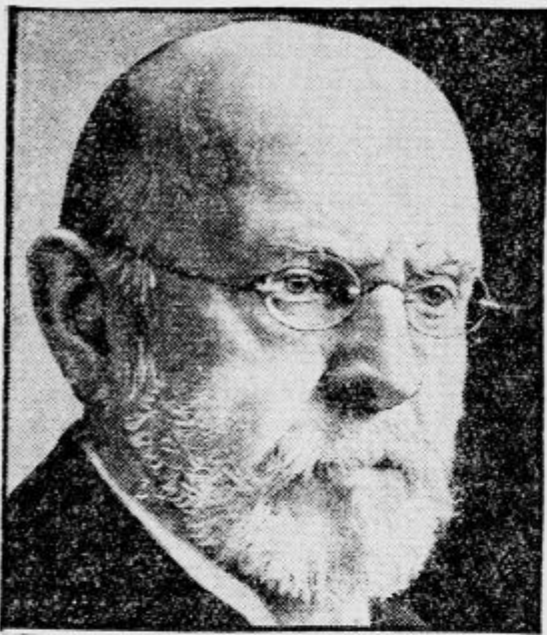
Včeraj je v operi »Tosca« gostoval v vlogi Cavaradossija bratislavski tenorist gosp. Hübner. Naslovno partijo je pela ga. Vilfan. Kunčeva, Scarpio gosp. Primožič, cerkovnik gosp. Betetto, Angelottija gosp. Janko itd. O gosp. Hübnerju si pridružujem končno sodbo do drugega gostovanja v »Glumacihi«. Že sedaj pa zamoremo reči, da bi ž njim naša opera (kakor čujem, poje gosp. Hübner za angazman), pridobila tenorista odličnih kvalit. Predvsem gosp. Hübner poje. Na našem opernem odru smo, žal, vajeni poslušati že dolgo časa sem križanje, če ne včasih še kaj hujskega. Voluminozni, kolosalni ton je ono, česar smo se navadili slišati, da celo zahtevati, in najsi gre ta na račun lepote in estetičnega podajanja. Gosp. Hübner ni skušal prekriti brezobzirnega orkestra, ker mora ta nositi peveca in ga ne vtipljati v sebi. Morda je to tudi majhen, a semertam zelo potreben nauk našim kapelnikom. Hübnerjeva pevstva šola je šola prve vrste. Tako leno izravnanih leg že davno nismo slišali. Njegov nastavek je mehak in enakomeren, glas, zlasti v srednji legi, topel, laskav, močno prikopen, v višini morda nekoliko trd, tresoč, v splošnem tipično češko barvan. Po »Tosci« soditi te, norista je težko. Zdi se mi, da je značaj njegovega pristno tenorskega tenorja mešan: dramatično — lirčen, a bolj lirčen, kot

Iz življenja in sveta

Jiráskov posmrtni triumf

Kako popisuje veliki češki pisatelj svoje zadnje počivališče

V nedeljo se je v Pragi vršil pogreb velikega češkega pisatelja in narodnega buditelja Aloja Jiráska. Češki narod zna izkazovati časti svojim zaslužnim sinovom, a grandioznost nedeljske manifestacije narodne žalosti in počastitve velikega pokojnika je tokrat

presešla vsa pričakovanja. Država in narod sta združila svoja sredstva, da poveličata turobni triumf pesnikovega odhoda s tega sveta. Svečanemu slovesu v Pantheonu Narodnega muzeja je prisostvoval sam prezident republike Masaryk s celo vlado, člani parlamenta in zastopniki najvišjih kulturnih organizacij. Sodelovala je v odlični meri čsl. vojska in nepregledne množice naroda, ki so spremile Jiráskovo truplo na dolgi poti iz osrčja Prage do krematorija na Olšanah, kjer je bilo vpepeljeno.

Od mnogih poslovnih govorov zaslužijo posebno omembo besede slavnega češkega pisatelja polkovnika R. Medki, ki se je poslovil od A. Jiráska v imenu čsl. vojske in je med dr. dejal:

»Mi vsi, ki smo deležni velike časti bojevati se za nezavisnost domovine v

svetovni vojni, kakor tudi mi vsi, ki služimo republiki danes v dobi miru, stojč na straži za nje varnost, vas zahvaljujemo, dragi mojster, za vse, kar ste storili za svoj narod in za našo državo. Nesmrtnost vašega dela je tudi nesmrtnost naše svobode in duh slavne minulosti, ki ste nam jo prikazali v svojih resnicah in krasoti bogatih slikah, nam je kažipot za bodočnost.

Večen vam spomin in večna hvaležnost vsega naroda!«

Danes prepelejo Jiráskov pepel iz Prage v njegovo rojstno mesto Hronov, kjer bo položeno v rodniško grobnico poleg trupla njegove l. 1927. umrle soproge.

Stara hronovsko pokopališče, kjer bo sedaj sam počival, popisuje na krasen način Jirásek v svojih memoarjih. Mrliški zvon, ki ga tako prijateljsko pozdravlja, bo tudi njemu zaklenkal zadnje slovo.

Tako-le popisuje Jirásek svoje zadnje počivališče:

Pokopališče v Hronovu

Stara pokopališče pri cerkvi so opustili. Boječe tiho in žalostno pokojno je. Zapustili so ga. Visoke lipe, ki jih je nekoč zasadil župnik Regner ob cerkvi pri zidu iz rdečkastega peščenca, grmovje in drevesa skrbno zakrivajo razpadle grobove in spomenike, kojih pozlačene črke ugašajo in kojih kamen prepreda zelenkasti lišaj.

Kar raste tu, je bujno, gosto, divje. Žaljujoči jesen se je razrzel v sivo lopo; v veje trhle vrbe, ki padajo do tal, je vtaknil glavo angel primitivnega izdelka; včasih je stal še na prostem. Hoje so zrasle za čudo visoko in iz njih temnega zelenja se belijo mogočna, ali razpokana debela brez. Temni mah in lišajnik je mehko pokrili njih rane. Med brezami se pne jesen, javor in jerebika z zardelim grozdi, divji rožni grm pa se je razlezel v goščo kopriv, ščavja in kislice.

Kjer je prostor, kjer ni ne križev ne grmovja, se je med grobovi razprostr-

la bujna ruša. Osamela sveti zlata nebeška svečica ob razpadlem grobu, grm potonike, skoro vtonule v gosti travi ali bujna stebelca sinjega kovačnika. Tu pa tam se v valoviti travi pokažejo pestri klinčki, nad njimi pa se leskeče pisana steklena krogla natakajena na palico: ostanki nagrobnih vrčkov, katerih leseni, prebarvani plotovi so že davno razpadli.

Pusto in tiho. Tako je in bo. Nad odprtim grobom se ne bodo več glasili pogrebni psalmi, ne nje spremljajoči žalobni pisk klarineta, ne mehka, nekako zastrta, temna in zamolkla pesem lesenih rogov, ne jok in naričanje. Vse je poravnano in pozabljeno: grobovi in bolest. Staro Padolje tu mirno spi. Vse staro Padolje, kmetje in siromašni tkalci iz vasi v dolini in na gričih.

Hodim po pokopališču in z menoj hodi moja mladost. Hodim, iščem sodnike in stare znance v znanih in nezanih grobovih. Izmed teh starčkov so marsikoga že pred leti izkopali in njegove kosti v svežnju obesili nad kupom lobanj in belih golani. Pa tudi tam jih že več ni.

Žagrad je odprt. Njegov hlad in njegov poseben duh me je obdal in v njem je vonj davnih let. Kakor prej, je ob vratih star medeni kropilnik, samo kropila iz ščetini nj več. Na steni vise bele srajce in rdeča ministrantska krila. Cerkovnik je iz črne skrinje vzel še druga, daleko starejša, obrtna in poblede. Ta sem tudi jaz nosil. Nu, ne gledam nanje ravnodušno. V teh sem tudi jaz ministriral, ko je v njih krasnih, sijajnih jutranjih urah tedaj že beloslasi Knahl — Kalina Justinčin — oblačil tu župnika za k maši in ko je tu z gosjim peresom s svojo lepo razločno pisavo z gotskimi črkami zapisoval v zvezek očenaša »za blagopokojne«.

Marsikaj je tu drugače, nego je bilo, tu in v cerkvi. Tudi stari zvonik, njegovo belkasto zidovje in neskrto širo-mašino so preslikali. Samo nekaj se ni spremenilo. Navček, klic smrti. Samo ta je ostal, kakor je bil. Vzdihuje, kakor je vzdihoval. Tu je vsem odzvo-nil. Mortuos plango.

Zbogom, sosedje, jaz še pridem.

Stan, ki ga kmalu ne bo več

Najstarejši londonski izvoščki so se dali fotografirati pri popoldanskem čaju, da se ohrani spomina na stan, ki ga bo avtomobil kmalu popolnoma izpodrinil.

Dva Goldsteina

Trgovski potnik v Newyorku Louis Goldstein je hotel spremeniti svoje ime v bolj angleški »Golding«. Šel je torej k sodniku in mu navedel vse polno vzrokov: v isti ulici, kakor on sam, stanuje 46 Goldsteinov. Angleži izgovarjajo to ime Goldstin, kar je grdo itd. A sodnik je samo čemerno gledal in mu naposled izjavil, da bo že pismeno odgovoril. Goldstein je čakal. Nestrpno je naposled odprl dolgo pričakovano uradno pismo in je v njem našel pravo disertacijo: Ime Goldstein doni prav lepo. Tisoči Američanov so ponosni na to ime in je dosti Goldsteinov dosegljo ugleden položaj v javnosti. Ime Golding ni nič boljšo od Goldsteina. Sodnik je skratka odbil prošnjo. Ogorčeni trgovski potnik je pogledal še sodnikov podpis in izbulil oči. Sodnik je imel isto ime in priimek? Louis Goldstein! Najbrž bo moral ogorčeni Goldstein št. 1. poiskati drugega sodnika in ga v naprej vprašati za njegovo ime!

nitejših in največjih ljudi, karkoli jih je kdaj hodilo po zemlji, vendar je ena legenda čisto navadna laž. Hughes pravi: »Washington ni bil pobožen človek. Tradicija, ki pravi, da je pokleknil v sneg in tulil svojo molitev javno, slabo služi poveličevanju narodnega junaka. Washington bi bil molil lahko v svoji sobi, če je že hotel moliti. Ako pa sedaj poudarjajo njegovo javno molitev, je to samo proslavljanje podlega hinavstva in licemerstva. Našemu junaku je bilo zelo malo do molitve, kajti bil je mož dejanj.«

Na Hughesa se je po tej izjavi vlila ploha očitkov: pred vsem mu zamerejajo pobožnjaki, da je narodnega junaka označil kot nevernega človeka. tudi duhovniki vseh cerkva napadajo smelega zgodovinarja kar najostreje, on pa trdovratno trdi svojo, češ da je treba zgodovino gledati tako, kakršna je.

Razvoj avtomobilizma

Gornja slika prikazuje prvi Daimlerjev voz pred 40 leti, ki je imel 2 konjski sili. Spodnja pa vidi dirkalni avto »Srebrna krogla« s 4000 konjskimi silami. S tem vozom skuša znani dirkač Key Don potolči Segraveov rekord (372 km na uro).

Otroci nepoznanih vojakov

»Kölnische Zeitung« poroča, da so našli uradno v vseh petih, po vojni okupiranih obrenskih deželah 3481 otrok nepoznanih tujih vojakov. Zanimivo je, da so zapustili Američani največ nezakonskih otrok — 1850, dasi so bili ob Renu najmanj časa, samo štiri leta. Vsi ostali zavezniški skupaj ne prekašajo Američanov. Angleži so zapustili 990, Francozi 767, Belgijci 199 in zamorci, Arabci, Indijci skupaj samo 15 otrok. Zdalj mora za vse skrbeti nemška republika.

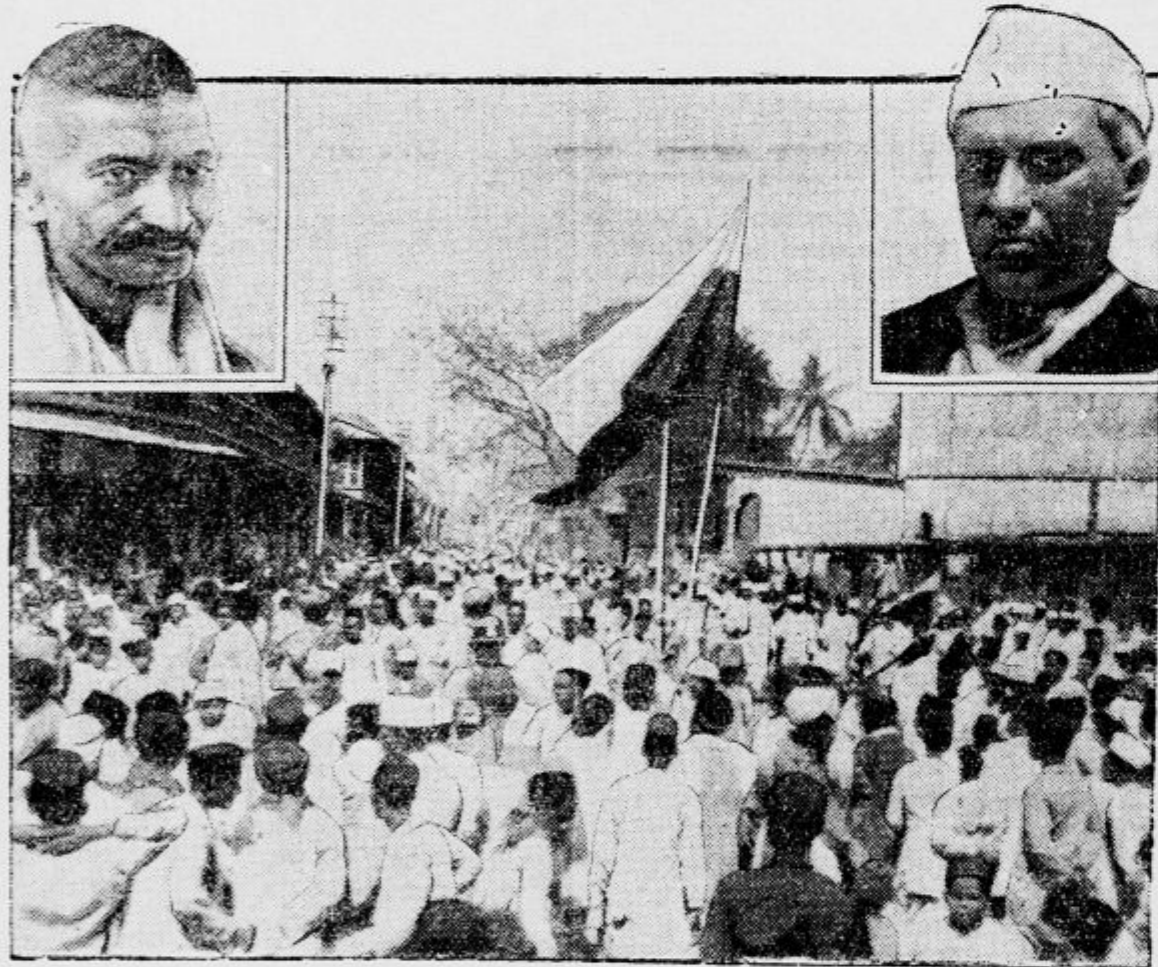
je najlažji pot, po katerem prihajajo ključne bolezni v naše telo. Pri boleznih grla, hripavosti, nahuodu so neobhodno potrebne okusne ANACOT - PASTILE dra. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se preparatov, ki v poslednjem času posnemajo Anacot-pastile!

»Rdeči četrtak« v Ameriki

Komunistične demonstracije dne 6. marca pred newyorško borzo. Policija odvede žensko, ki je preveč živahno razgrajala proti obtožencem redu.

Indija proti angleški nadvladi

Protestni pohod indijskih nacionalistov pod novo indijsko zastavo. Levo zgoraj: Mahatma Gandhi, doslej zmiren nasprotnik Angležev, je pozval narod na ostrejši odpor. Desno: Valabhai Patel, brat predsednika indijske skupščine in najzvestejši sodelavec Gondhijev, ki so ga angleške oblasti nečuvno zaprle.

Dve stališči

V londonskem New-Cultural-House se je vršilo jako burno zborovanje poklicnih bolniških strežnic, babic, pestunij in žensk s sličnimi poklici. Udeležence so morale določiti za vse po bolnišnicah nastavljene ženske enake, obvezno obleko. Starejše dame so seveda predlagale, da bi obdržale dosedanja dolga krila. Mladina je zopet trdila, da so kratka krila bolj udobna in higienska. Prišel se je dolg prepir o javni moralni v splošnem in o ženski še posebej, dokler ga ni končala neka bistro-mna babica. Predlagala je kot obvezno in praktično nošo belo pižamo: hlače in bluzo, kakor jo nosijo mehaniki. To stališče je naposled zmigalo, ker ni ničesar zapeljivega v širokih, ob gležnjih zapetih hlačah in v bluzi z dolgimi rokavi. Ženske so se zedinile, a zdaj so se oglasili moški in trdijo, da bo pižama, spalna obleka, v javnosti naredila nespodoben vtis. Saj ne gre noben moški v pižami v svojo pisarno! Še pred nedavnim je priredila neka velika modna londonska trgovina parado svojih nastavljenk v pižamah. To se je godilo v drugem nadstropju, a vse je bilo videti skozi velikansko izlozbeno okno tudi od zunaj. Na ulici se je zbrala tako velika množica, da je trpel promet. Naposled so se v salonu prikazali stražniki in zahtevali, naj se konča razkazovanje za javnost neprimernih oblek... O tem dogodku ve vsak Londončan, in zdaj naj bi gledali slične oblike po vseh bolnišnicah?!

Vstaja zavržencev

Indijski nacionalistom povzroča hude pleglavice množinsko gibanje »nečisti« parijev, indijskih zavržencev. Uprli so se zoper prastare nestrpe dolžbe in v številu 80.000 mož oblegajo sveto mesto Nasik, prestolico z rdečo piko na nosu zaznamovane odlične brahmanske kaste. Pariji hočejo zasesti

Prof. dr. Ude

Patru Udeju, ki čisto ostro bica cerkvi in veri škodljivo zvezo med vero in politiko, je graški nadškof dr. Pawlikowski praktično onemogočil izvrševati dolžnost eksaminatorja pri teoloških izpitih. Nadškof je prepovedal teologom, podvrčati se izpitom pri imenovanem profesorju.

Umetna nevihta

Petdeset uglednih angleških inženjerjev (med njimi štirje Noblovi odlikovanci) se je zbralo v Wickersovi elektrotelnični tovarni v Manchesteru, da poskusijo ustvariti umetno nevihto. Montirali so v to svrhu vrsto aparatov, ki sprožijo skupno do milijonov voltov jako strujo. V laboratoriju so ugasnili vse žarnice in potem so napeljali po preizkušnem novem transformatorju ves tok v velikansko bakreno kroglo, ki je visela na izolirani žici v višini 6 metrov. Okoli krogle so pričeli švigati bliski. Naposled je izločila krogla velik žareč klopčič, okroglo streljo, ki je urno splavala na tla. Zadonel je strašen udarec, ki je bil povsem sličen prave-mu gromu, in potem je zopet zavladala tema. »Dobro, da smo pod streho!« so se smejali opazovalci: »zunaj bi povzročil sličen udarec najhujši naliv!«

Kaj bi Vam? dali za pirhe!

Odločili smo se, da bomo v veselje našim številnim odjemalcem nudili izredno nizke cene pri nabavi oblek in površnikov za velikonočne praznike. Izbira vzorcev je prav lepa in nenadkriljiva. Pridite!

Drago Schwab, Ljubljana

Pomen turistov

Francoska vlada je imenovala Gastona Gérarda, do sedaj župana v Dijonu, za prvega višjega komisarja za tujski promet. Številke kažejo, da pomenijo turisti vse več za narodno gospodarstvo nego n. pr. težki lov na polenovke, s katerim zamudijo bretonski ribiči letno po osem mesecev ob oddaljeni Novi Fundlandiji. Lani je bilo na Francoskem do 600 tisoč tujcev poleg 400 tisoč Angležev, ki so se samo vozili skozi Francijo na Nemško, v Italijo in Švico. Samo Američanov je bilo lani nad 200 tisoč in je ostavil vsak izmed njih v deželi najmanj po 2200 dolarjev. Vsi tujci skupaj so virgli Francoski lani nad 34 milijard dinarjev in ta znesek je vreden vsega spoštovanja.

Najbolj razširjena knjiga

Katera knjiga je v Ameriki najbolj razširjena? Seveda — Sv. pismo. In potem? Shakespeare ali nemara Chaplinovi spomini oz. Wallausovi kriminalni romani? Ne, ne! Sv. pismo tako sledi — telefonski imenik. Ko je zvedel sivolasi Edison o tem, po dolgem šteju ugotovljenem čudnem dejstvu, je rekel: »Seveda! To je res vsa Amerika: tehnika in svetohlinstvo!«

Cene malim oglašom:

Za oglaš, ki služi v posredovalni in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priobčen pod štiro je plačati pristojbino za štiro 3 Din.

Telefonske številke 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglašev naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

Cene malim oglašom:

Zenitve in dopisovanja ter oglaš trgovske in reklamne značaj: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za štiro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati obenem z naročilom, sicer se oglaš ne priobči. Številka čekovnega računa pri Poštni hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe dobi

Briv. vajuca
sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. — A. Stojan, Sevnica. 9597

Fotografski pomočnik

(pomočnik) dobi takoj službo, hrana in stanovanje v hiši. Pomočnik pri navedeni plači na: Jevšenak, Foto, Dravograd. 1028

Več mizarjev

dobrih, emirje A. Aman, tovarna polistva, Trzin. 10008

Stroj. ključavničar

ki se razume na popravilo strojev lesne stroje in avto ter je dober strojar in ima skusnjo za strojarstva pri lokomotivah, dobrih namestitvah pri tovarnih lesnih izdelkih v Jarkovcu. 10006

Vrtinar

samoizolirni, zmožen vrtinarstva, dobi stalno službo s prostim stanovanjem. Evidenčno se mu da vrt v najem. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Vrtinarja na Gorenjskem. 10003

3 izurjene krojaške pomočnice

dobre, sprejem takoj v stalno službo. Alojzij Smrke, krojaštvo, Zelenbor. 9888

Trg. učenca

iz ugledne hiše s primerom šolske izobrazbe sprejem v veletrgovni v večjem trgu v Savinjski dolini. Pomočnik poslati na oglaš oddelku »Jutra« pod »Učence«. 9536

Gospodično

zmožno perfektno nemško jezik, sprejemem k dve-letnemu, sprejemem 4 in 5 let. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Gospodično«. 9581

Kontoristino

samoizolirni, z znanjem knjigovodstva, korekcijske in posredniške, sprejemem k dve-letnemu, sprejemem 4 in 5 let. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Kontoristino«. 9791

Vajenca

enorejne Josip Stira, ključavničar v Kranju. 9716

Sivilje

prevoznice, ki umajo štiri letne izobrazbe na električnih strojih Anita B. in Anita Lok. Lahko takoj dobi stalno zaposlenje s plačo od 80 do 100 Din dnevno pri Mil. kmetu Knez Mihajlovi. 9415

Kroj. vajuca

s hrano in stanovanjem v hiši, ostalo po dogovoru. Sprejem takoj Karol Verbič, strojna krojaštvo, Dolni Logatec št. 49. 10206

Hotelsko osobje

soborice, serviro, z znanjem nemškega jezika, v starosti 18—22 let, kuharico in kuhinjsko dekle (Elektr. mašice) sprejem za sezono hotel na Bledu. Vpoštevajo se samo poudarje s sliko na oglaš oddelku »Jutra« pod »Soborice«. 10201

Siviljo

izurjena pomočnica in učeno sprejem medni salon Stef. Lukič, Vegova ul. 8. 10240

Kontoristinja

veča slovenske in nemške korekcijske ter strojne, dobi mesto takoj. — Osebo se je predstavila med 11. in 12. uro pri »Schirer«, Miklošičeva ul. št. 111. 10235

G. Th. Rotman:

Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkinsa

16. A mir ni dolgo trajal. Že je prežala najnovejša prigoda. Od toliko letanja in odletavanja se je bilo odprlo padalo; veter je potegnil — in glej, padalo je storilo svojo dolžnost. Najprej je v loku zaneslo profesorja kakih dve sto metrov visoko!

Posredovalnica

Mrak
Ljubljana, Sv. Petra c. 8, rabi več natakarih in služkinj. 10252

Kroj. pomočnika

sprejemem za delo v toki. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10264

Dekle

sprejemem v siskli k dvema otrokoma za čez dan. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 10233

Učenko

sprejemem trgovina »Pri košarici, Poljanska cesta. 10236

Hotelsko sobarico

perfektno in z dobrih spričeval, vso nemščino ter zmožno kavoje sprejme hotel Struclki. 10232

Brivskega pomočnika

mlajšega sprejemem takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10239

Spretno modistko

takoj sprejemem. Pomočnik »Modistka« na oglašni oddelku »Jutra«. 10233

Brivskega pomočnika

prvovrstnega delavca za gospod. sprejme Janko Menarč, Jesenice, Gorenjsko. 10205

Čevliar. pomočnika

dobro izurjenega v zbirnem in šivnem delu sprejme Lovro Jane, čevliarstvo. Loka št. 10, pošta Krško, Gorenjsko. — Za brano in stanovanje preskibljeno. 10200

Hotelski slaščičar

samoizolirni, ali kuharica za močnejši deli delavstva. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Dopolni na podružnico »Jutra« pri Boru pod »Slaščičar«. 10273

Gospodično

popolnoma verzirano v specifični štiki in blaginjskih poslih sprejemem z št. marecem. Predstavi naj se pri tržnici A. Koleno nast. v Celju. 10276

Trgovski potniki

ki odpušče konec marca ali začetkom aprila v Hrvo. Primorje, Dalmacijo, Crno goro, Hercegovino in Bosno, ter obišče vsa mesta in trge, išče spopitka — trgovca ali privatnika, ki bi prišel na 1. Dina od kilometra — Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Tovarnar«. 9586

Zasluge

za Kranj in okolico
išče akviziterje. Poznatni možje dobro krajevne prilike in bi tu zaslužili v agenciji, z organizatorstvom in mlažega uradnika-pokojenca, ki stalno biva v Kranju — kateremu se nudi ugodna plačila za dnevno postrojeno zasluge. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Zasluge«. 10132

Spretno vezilje

za ročno in električno vezilje dobiho proti polovici 500—1000 Din karveje takoj do doma. Dohet celoletni zasluge. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pod »Spretno vezilje«. 10061

Dnevni zasluge

200 Din Prospekt 3 Din Ivan Karbutz, Celje. 9590

Postrežnico

za čez dan ishem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10230

Dnevni zasluge

200 Din Prospekt 3 Din Ivan Karbutz, Celje. 9590

Postrežnico

za čez dan ishem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10230

Dnevni zasluge

200 Din Prospekt 3 Din Ivan Karbutz, Celje. 9590

Šivilja

gre šivat na dom. Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Šivilja«. 10248

Takošnji zasluge in dobiček

z domačo industrijo plečnega nozarje in plečnim na švedskem krošnem plečnem stroju »Ares, Ponk brezvalen Tehna, Ljubljana, Mešni trg 251. 34

Pisalne mize

stoli, decimna tehnična, železni kotel, kadri iz mesenavega lesa, razne stekla, Lutova pet, sesalca za vino, razni esli v vseh velikostih poceni na prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 9820

Voz samotěž

na stihh kolesih in zaščiti s tremi oddelki poceni prodaj. Kolesija, »Vila Rožar«. 10233

Zvočnik

»Darling« prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10254

Lepa kočija

v dobrem stanu napodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10267

Otroški voziček

športni, lep, dobro ohranjen, s poceni prodaj. Ljane, Gradišče 12 dvor. 10260

Vrata za garažo

poceni za kiosk, razne šarjantne, mace, črtovalne, mufa za vodovode, žične vrvi, ročni voziček in sode za vino. — prodaj. P. Oves, Kamnik. 10022

Kino - aparat

s pripadajočimi deli za normalno predvajanje ugodno prodaj. Murko, Ansternstrasse 43, Graz. 9967

Trgovski pomočnik

mlad, z deželo, išče službo v trgovini, meš. blaga. Cenjene poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Trgovski pomočnik«. 10134

Absolvent

stojne srednje šole, vojašne prost. išče primerno službo. Cenjene poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Absolvent«. 10214

Ključavničarski pomočnik

išče službo v manjši delavnici na deželi — samo proti hrani in stanovanju. — Cenjene poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Ključavničarski pomočnik«. 10207

Natakarica

stara 24 let, ki obvlada slov., nemški in hrvaški jezik, želi prenesti mesto kot plačila — najraje gre v letoviste ali kake pomembno gostilno. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Natakarica«. 10231

Modistka

za večletno prakso. — Želi dobi mesto v Ljubljani ali izven. Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Modistka«. 10435

Šofer - mehanik

z večletno prakso. Išče službo. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Šofer vozač«. 10190

Mladenici

zdrav in krepek, gre za slugo ali kaj odličnega. Dopolni po štiro »Postenjak« na oglašni oddelku »Jutra« pod »Mladenici«. 10209

Dekle

stara 21 let ter vajena vseh hišnih del, išče službo. — R. Pajk, Gradišče št. 27 pri Ščurci. 10197

Mehaniški pomočnik

išče službo. Dopolni se tu št. šoferski točaj. Naslov takoj. Naslov na oglašni oddelku »Jutra«. 10242

Prodaj

na 63 para kiz je v mestni planini Ljubljanski. 84

Gonilna jermena

prima in vse mlinske tehnične potrebe celovito v celoti pri tržnici Čadež & Brez, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 62

Mlin za drobtine

(Broschmühle) skoro nov, kakor tudi loparje, veslice in drzila vsake velikosti prodaj J. Šašek, Ljubljana, VII. Celovška cesta št. 62. 10257

Mecenov portal

(mel. steklo in rolo), kompletno prodaj. Avdika A. E. Skaberna v Ljubljani. 10217

Železen rezervar

4,2 m³, dobro ohranjen na prodaj. — Na oglašni št. Vida št. 23 (pri cerkvi) — nad Ljubljano. 10191

Pisalne mize

stoli, decimna tehnična, železni kotel, kadri iz mesenavega lesa, razne stekla, Lutova pet, sesalca za vino, razni esli v vseh velikostih poceni na prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 9820

Voz samotěž

na stihh kolesih in zaščiti s tremi oddelki poceni prodaj. Kolesija, »Vila Rožar«. 10233

Zvočnik

»Darling« prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10254

Lepa kočija

v dobrem stanu napodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10267

Otroški voziček

športni, lep, dobro ohranjen, s poceni prodaj. Ljane, Gradišče 12 dvor. 10260

Vrata za garažo

poceni za kiosk, razne šarjantne, mace, črtovalne, mufa za vodovode, žične vrvi, ročni voziček in sode za vino. — prodaj. P. Oves, Kamnik. 10022

Kino - aparat

s pripadajočimi deli za normalno predvajanje ugodno prodaj. Murko, Ansternstrasse 43, Graz. 9967

Trgovski pomočnik

mlad, z deželo, išče službo v trgovini, meš. blaga. Cenjene poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Trgovski pomočnik«. 10134

Absolvent

stojne srednje šole, vojašne prost. išče primerno službo. Cenjene poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Absolvent«. 10214

Ključavničarski pomočnik

išče službo v manjši delavnici na deželi — samo proti hrani in stanovanju. — Cenjene poudarje na oglaš oddelku »Jutra« pod »Ključavničarski pomočnik«. 10207

Natakarica

stara 24 let, ki obvlada slov., nemški in hrvaški jezik, želi prenesti mesto kot plačila — najraje gre v letoviste ali kake pomembno gostilno. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Natakarica«. 10231

Modistka

za večletno prakso. — Želi dobi mesto v Ljubljani ali izven. Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Modistka«. 10435

Šofer - mehanik

z večletno prakso. Išče službo. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Šofer vozač«. 10190

Mladenici

zdrav in krepek, gre za slugo ali kaj odličnega. Dopolni po štiro »Postenjak« na oglašni oddelku »Jutra« pod »Mladenici«. 10209

Dekle

stara 21 let ter vajena vseh hišnih del, išče službo. — R. Pajk, Gradišče št. 27 pri Ščurci. 10197

Mehaniški pomočnik

išče službo. Dopolni se tu št. šoferski točaj. Naslov takoj. Naslov na oglašni oddelku »Jutra«. 10242

Nameravate zidati?

Nudim negostiranska ekonomna posojila, naštete, skice, poročne in nadzorstva. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra«. 94

Vrednote

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3. 38

Živo srebro

Kupid Angustin, št. VII 23 nad Ljubljano. 10192

Lokal

Mlekarno izkusi za mrla in gorke jedila. Kava, tudi za zdravilsko mleko in brezalkoholne pijače, za sedenje goste, v inventarjem vred, radi bolezni prodaj na najboljši prometni točki sredi Ljubljane. Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Lokal«. 10138

Pisarniške prostore

na prometni točki, zvezane s stanovanjem oddaj. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Pisarniške prostore«. 9732

Gostilno Dolinar

po domače pri Polovnem, v Ljubljani, na Škofjo Loko, dobro lice, etoječo št. glavne ceste ter farne cerkve, prodaj takoj proti polovničnemu plačilu. Za ostali znesek se vplača. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Gostilno Dolinar«. 10194

Lokal

z vodno močjo in elektriko, na napeljavno oddaj v najem. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Lokal«. 10229

Trgovski lokal

s pravico žganjstva, na najlepšem mestu oddaj. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 10221

Mesnico

z inventarjem in stanovanjem oddaj. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 10212

Skladišče

lepo in suho, ali delavalec 9 x 7, s sobo in kuhinjo s 1. majem oddaj v Ljubljani, harti ulici 28. 10220

Mlekarno

z inventarjem in stanovanjem oddaj. Naslov v oglaš oddelku »Jutra«. 10279

Pridelki

Sušeno Seno
zdrav, več vagonov, prodaj. L. Nousechak, Bos. Dubica. 9987

Seno in otavo

prvovrstno, prodaj. Hanaška cesta 2, Ljubljana. 10209

Les

Lepe lipove plohe prodaj. Pomočnik na oglaš oddelku »Jutra« pod »Les«. 10033

Manovanja

stanovanje v bližini kolodvorov Vižmarje oddaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 10128

Stanovanje

stanovanje, 3 sobe, kopalnica, balkona in pritlikla, v bližini Triglava oddaj. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Stanovanje«. 9876

Stanovanje

sobe in kuhinje ali večje sobe, kuhinje in pritlikla, v bližini Triglava oddaj. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Stanovanje«. 10171

Lepo stanovanje

2 sob in kuhinje, poleg univerzitetnega oddaj. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Lepo stanovanje«. 10238

Stanovanje

2 sob in kuhinje, poleg univerzitetnega oddaj. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Stanovanje«. 10238

Stanovanje

2-3 sobe in pritlikla ishem za takoj. Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra«. 10239

Stanovanje

stanovanje, 3 sobe, kopalnica, balkona in pritlikla, v bližini Triglava oddaj. — Pomočnik na oglašni oddelku »Jutra« pod »Stanovanje«. 9876

Vina

Burgundce, Blatina, Rizin, Ruzica, Muskat, Sili, vane, Poljska črnina in Viski. Opelo priročna gostilna T. Meninger, Ljubljana, Sv. Petra

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

XVII. POGLAVJE

»Povejte nam, Auberry, kadar naj ustrelimo,« sem slišal glas poročnika Belknapa; očitno je prepuščal odločitev staremu prebijcu. Nato sem začul Auberryjev glas, ki je zvenel v tem resnem trenutku za čudo mladostno in trdno. »Pripravite se, dečki! Izberite si vsak svojega moža in ubijte ga, slišite, ubijte ga!«

Bolj dalekosežnih taktičnih načrtov nismo imeli. Naše puške so jele pokati; komaj so izpregovorile, so že zazijale vrzeli v bliščeči vrsti, ki se je usipala okoli nas. Siouxi so se spuščali za telesa svojih konj in streljali med jahanjem, nekateri iz pušk, večina pa z loki. Večina našega dela je bila opravljena, še preden so oni doseгли višek neravnega terena na naši levici. Videli smo, kako je obležalo na pozorišču pot tucata skrčenih, okrvavljenih, negibnih teles; a že so pridrveli novi jezdeci in jih odvlekli proč.

Lok in puščica ne zaležeta mnogo proti puški skritega strelca; a ko so nam Siouxi dospeli za hrbet, so videli, da je ograda voz zadaj odprta. Zagnali so bojni krik in se pripodili bliže. Na razdaljo sto korakov so udarjale njihove strelce kaj blizu cilja in vsak trenutek zadele kakšnega našega moža ali konja. Bližali so se in prebijali naš zadnji voj, zakaj med našimi ljudmi je nastala zmeda, ker so se konji in mezi plašili ter skušali uiti. Že so ležali na tleh možje, ki so se opirali na komolce in bruhali krvave pene. Puščice so sikale udarjale v les naših voz, v usnje sedel in vprege in zdaj pa zdaj tudi v kaj mehkejšega...

Pravkar sem nabijal puško, ko sem začutil, da me nekdo vleče za rokav, in začul ob svojem ušesu glas. »Človek božji, kako pa naj vidim streljati, ko ste mi ves čas z glavo napoti?«

Zraven mene je stala Mandy Mc Governova z napol vzdignjeno dolgo sivo puško. Bila je prav tako hladnokrvna kakor katerikoli mož med nami in takisto smrtno resna kakor mi. Ko sem se ji

umaknil, sem videl, kako je sklonila svoj trdi, sivi obraz, upognila komolec in trdno pomerila; videl sem, da niha z muho, kakor bi zasledovala bežečo zver; in ko je strel počil, sem videl, kako se je eden izmed Siouxov zvrnil s svojega sedla. Mandy se je obrnila k zadnjemu voju.

»Daj, pokaži se, sinko!« sem čul njen krik. In v svoje začudenje sem videl, kako se je utrjala od nekega dolga, mršava postava Andreja Jacksona Mc Governova, stiskajočega v roki karabinko, med tem, ko mu je prihajal iz ust vrisk porajajočega se poguma, ki je očitno navdajal njegovo mater z brezmejno radostjo. Skoraj v istem trenutku je eden izmed Siouxev, smrtno ranjen po naši krogli, obrnil konja in se zapodil naravnost proti nam. Vedel je, da mora umreti, in tako je bilo pri njih navada — o, ti rdečkožci so znali umirati! Omahujoč na svojem konju se je bližal in bližal, komaj štideset korakov je bil še od nas, in ker ni hotel nihče izmed nas ustreliti nanj, saj smo vsi videli, da umira, se je že zdela, da bo res pridiral k nam in nam napravil morda celo kako škodo. Tedačji pa sem začul tresk dečkove karabinke — in v naslednjem trenutku sem videl, kako je rdečkožec razprostrl roke in telebnil s sedla na tla.

Mislil, da svet še ni videl večje izpremembe od te, ki se je zdaj odigrala. Andrej Jackson se je iztrgal rokam, ki so ga zadrževale, planil iz vrste, zdiral k padlemu divjaku ter jel z besno togoto udrihati po njegovem truplu in brcati vanj; nato si je omotal njegove lase okoli roke in ga zavlekel nekaj korakov proti naši strelski črti. Po obrazu Mandy Mc Governove se je razlil izraz popolne blaženosti. Vpila je nanj kakor na mladega psa, ki se je spustil v svoj prvi boj: »Le daj ga! Daj mu jih, dečko, daj mu jih!«

S težavo smo dobili Andreja Jacksona nazaj v vrsto. Mati je stopila k njemu in ga prišla za roko, kakor da ga šele zdaj prizna za moža.

»Nu, dečko, tako mi ugajaš!« A zdačji se je obrnila k meni. »Nekateri pravijo, da je to stvar pesti,« je dejala, »a jaz mislim, da je odvisno nekaj od jezika, nekaj pa od vaje.«

Sioux, občutno razredčeni po našem ognju, so se razpršili in si poiskali varstva za bregom reke. Naši vojniki so zdaj manj pogosto

streljali na poslednje vrste, ki so naglo drevile mimo nas in nas med dirom obsipale s točo puščic.

Zdaj sem se ogledal po taboru. Videl sem, kako je Ellen Meriwetherjeva klečala na tleh ter privzdigovala nekega ranjenca za ramena. Zavlekla ga je na varen kraj ob vozovih, kamor so bili prenesli že štiri druge ranjence. Videl sem, da ji teko iz oči solze; njen obraz je izražal isto sočutje, kakor nekoč, ko je stiskala k sebi ranjenega goloba. Prej sem bil ponosen na Mandy Mc Governovo. Zdaj sem bil ponosen na Ellen Meriwetherjevo. Bili sta zastopnici dveh pokolenj naših žen, ameriških žen — čast in slava bodi obema!

A skoraj tisti mah, ko sem obrnil glavo in zagledal vse to, sem začutil glas, kakor da je nekdo pograbil desko in me z vso silo udaril po temenu. Nato se mi je po malem zazdelo, da mi je glava popolnoma odtrgana od telesa in se oddaljuje od mene. Razločno sem videl, kako se to godi, obenem pa sem z začudenjem opazil nenadno izpremembo na obličju mladenke, ki je bila prav tedaj prišla do mene in po naključju vzdignila oči.

»To je čudno,« sem pomislil, »moja odtrgana glava se pomika naravnost proti njej, tik preko nje pojde zdaj!«

Nato me je minilo zanimanje do vsega. Utonil sem v naročju Večne Skrivnosti, iz katere vsi izviramo...

XVI. POGLAVJE.

Preizkušnja.

Ne vem, koliko časa je trajalo, da sem se prebudil v svet, ki se mi je zdel v prvem trenutku poln toplega ugodja in lepote. A že sem začutil v vratu ostro sklenje in hudo bolečino, po čemer sem sklepal, da se je moja odtrgana glava vrnila na svoje mesto. Ta bolečina je bila povod, da sem se ozrl in pogledal Auberryju v obraz. Mrk je stal zraven mene in držal v roki operjeno puščico, kakršna rabijo indijanska plemena za lov na bivolce. A ko sem pogledal tja, kamor je gledal Auberry, sem opazil, da puščica nima osti. Takoj sem uganil, da mora tičati ta ost nekje v mojem vratu. Videl sem tudi, da je solnce jasno sijalo. Megleno sem se spominjal, da je bil nekakšen boj, a z uganjanjem, kako je prišla ta puščica v stik z menoj, si nisem belil glave, zakaj moja misel se ni mogla oprijeti ničesar razen najbolj preprostih stvari.

BREZPLAČNO!

PO ENO NOTRANJO GUMO

DOBE VSI NAŠI ODJEMALCI ZA VSAKO ZUNANJO AVTOMOBILSKO GUMO, KUPLENO POD DOSEDANJIMI POGOJI IN CENAMI

OD 20. MARCA DO 10. APRILA 1930

PRI ZASTOPNIKU
BRAČE NAŠIMBENI

BEOGRAD - ZAGREB
DVORSKA 7 - SAMOSTANSKA 1
IN PRI VSEH ŠTOKISTIH V
V KRALJEVINI

DALMONTE
ACME
MILANO

GUME FIRELLI

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob priliki prerane smrti našega dobrega nad vse ljubljenega sina, brata, strica in svaka, gospoda

ing. Milana J. Kremžarja

železniškega strojnega inženjerja v kurilnici Maribor in rez. oficirja

za poklonjeno krasno cvetje in vence se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni vojaški komandi mesta Maribor za častno spremstvo, zastopniku direktije dr. Faturju in ing. Weinbergerju, viš. insp. Goljašu, načelniku kurilnice Maribor g. ing. Vidicu, Udruženju strojno teh. osebja, strojevodjem, njegovim stanovskim kolegom kakor celokupnemu osebju kurilnice Maribor in Ljubljana, ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti v Mariboru in št. Vidu nad Ljubljano. 4879

V Ljubljani, dne 17. marca 1930.

Žalujoči ostali

Po 23letnem trpljenju težke živčne bolezni je danes, v 80. letu starosti, izdihnila svojo blago dušo gospa

Ema Vošnjak

roj. Drager

Zemeljske ostanke blage pokojnice izročimo materi Zemlji v torek, dne 18. marca, na Mestnem pokopališču v Ptuj ob 15. uri popoldne.

Mestni vrh pri Ptuj, 16. marca 1930.

IVAN VOŠNJAK, soprog. — MILAN in VLADIMIR, sinova. — MITJA, SERGEJ, KSENIJA, vnuka in vnukinja. — MIRA VOŠNJAK roj. GONANSKY, MAJDA VOŠNJAK roj. SPAN, sinahi. 4878

Posebni naznanil ne izdajamo.

Županstvom!

Plošče

170 x 55 cm² z napisom in državnim grbom, po predpisu ministrstva za notranje posle (obrazec 2 in 3), pocinkana pločevina, lesen okvir, dobavlja najceneje za Din 600.— z zabojem:

Inž. Guzelj,
Ljubljana VII.,
Sv. Jerneja c. 5.
Tel. št. 3252.

Dobro ohranjeno

**Registratur-National
blagajno**

malo rabljeno, prodam. Vprašati in ogledati: Maribor, Koroska cesta št. 46. 4856

RAZPIS

Krajevni šolski odbor na Ovsisih pri Podnartu razpisuje dela za nadzidavo šol. poslopja na Ovsisih. Oddala se bodo zidarska in težaška, tesarska, krovna, kleparska, mizarska, steklarska, slikarska, slikarska, pečarska in instalacijska dela. Dela se oddajo skupno ali posamezno. Natančnejši pogoji pri kr. šol. odboru na Ovsisih. Ponudbe je staviti do 6. aprila t. l. Kraj. šol. odboru si pridruže pravico oddati dela neglede na višino ponudbe.

Krajevni šolski odbor na Ovsisih,
dne 16. marca 1930.

Predsednik: Štular Franc.

4868

Tajnik: Blažič Drago. Blagajnik: Bešter Franc.

Naša draga stara mamica

Frančiška Krolnik

je danes v starosti 82 let nenadoma preminula. Pogreb bo v sredo, dne 19. marca ob 1/2 10. uri dopoldne. 4877

Ljubno, dne 17. marca 1930.

Žalujoči vnuki in vnukinje.

Potrti najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je najina dobra in iskreno ljubljena mama, gospa

Marija Tramté roj. Exler

nadučiteljeva vdova in posestnica v Kamniku

danes, v 67. letu svoje starosti, večkrat previdena s tolažili sv. vere, po dolgi, trpljenja polni bolezni, vdano v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v torek, dne 18. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Maistrovi ulici št. 2 na pokopališče na žalah.

Sv. maše za dušnice se bodo brale v farni cerkvi na Šutni in v frančiškanski cerkvi.

Preblogo rajnico priporočava v pobožno molitev in blag spomin!

V Kamniku, dne 15. marca 1930.

4876

MINKA, učiteljica, in OLGA, hčerki.

Zahvala.

Za številne dokaze globokega sočutja, ki smo jih bili deležni ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, strica in svaka, gospoda

Antona Milavca

lesnega trgovca in posestnika

ter za poklonjene prekrasne vence se prav pristočno zahvaljujemo.

Še prav posebej se moramo zahvaliti čč. duhovščini za pogrebno spremstvo, zdravniku g. dr. Pušenjaku za požrtvovalnost in trud, ki ga je imel z bolnikom, pevcem Sokola za ganljive žalostinke ter vsem, ki so ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Dolenja vas pri Cerknici, dne 18. marca 1930.

4867

Žalujoči ostali